12 OLDAL ▪ ÁRA 1½ DINAR

Poštarina u gotovom plaćena

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam. Szubotica, 1927. PÉNTEK január 14. 12. szám

Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—58
Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg. 5. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 5. (Minerva-palota)

A magyar probléma

Az olasz-magyar szerződés érthetően nagy emóciót keltett Beograd politikai köreiben, amelyek Mussolininak ebben az ujabb diplomáciai lépésében az olasz fasizmus bekeritő politikájának betetőzését látják. A kifakadások éle elsősorban az olaszok ellen irányul, de természetesen nem kiméli a kritika Bethlent sem, akit különösen a demokraták azzal vádolnak, hogy nyiltan agressziv tendenciát árul el Magyarország déli szomszédjával szemben. De nemcsak az S. H. S. királyság politikai közvéleménye, hanem az egész világ sajtója is tüzetesen foglalkozik az olasz-magyar közeledés ügyével és Bethlen tervbevett római utját a legmesszebbmenő következtetések összefüggésébe állitja be.

A magunk részéről nem kivánunk foglalkozni a kérdés külpolitikai elágazásaival, amelyeket a jugoszláv, német, francia és angol lapok olyan aprólékosan rajzolnak ki. A nemzetközi politika esélyeinek méregetése, lehetőségeinek kiszinezése igen széles latitüdöt nyujt a kombinációknak, amelyeket szaporitani annyi, mint vizet hordani a Dunába. Van azonban az uj külpolitikai helyzetnek egy olyan mozzanata, amely a jugoszláviai magyarságot közelről érdekli és mi erre vetjük a fősulyt, amikor az olasz-magyar szerződés ügyét szóvátesszük.

Világos, hogy az állam polgárai külpolitikai tekintetben nemzetiségi és pártpolitikai különbség nélkül a legszorosabb egységet alkotják. Minden öntudatos polgár mélyen átérzi annak szükségét, hogy az ország olyan nemzetközi kapcsolatokra tegyen szert, amelyek alkalmasak érdekeinek minden irányban való megvédésére. Ha Bethlen a jugoszláv érdekeknek meg nem felelő, sőt azok ellen kihegyezett külpolitikát inaugurálna, ez ellen a Vajdaság magyar népe, ha arra kerülne a sor, ép ugy állást foglalna, mint az államalkotó faji többség. Annál is inkább megtenné ezt az ország magyar kisebbsége, mert szilárd meggyőződése, hogy az S. H. S. királyság és Magyarország népének igazi érdekei között semmiféle kontroverzia nincs és ilyet csak mesterségesen konstruálhat a magyar nép akarata fölé kerekedő uri politika, amely merész terveket forral a királykérdés meglepetésszerü megoldására. A magyar népnek, még kevésbbé az S. H. S. királyság magyar kisebbségének, semmi köze a nagyambicióju Albrecht főherceg házasodási orientációihoz és ha ezekből kifolyólag Magyarország külpolitikája elhajolna attól az egészséges iránytól, a melybe a Népszövetség őszi ülésszaka után a jugoszláv-magyar tárgyalások felvételével terelődött, semmi okunk nem volna arra, hogy elhallgassuk elitélő véleményünket a magyar royalizmus vállalkozásról. Bethlen nincs tekintettel az utódállamok magyarságára, amikor diplomáciai sakkhuzásait kimódolja, viszont az utódállamok magyarságát sem tartja vissza semmi attól, hogy kárhoztassa Bethlennek olyan esetleges akcióját, amely az érdekelt népek szomszédi viszonyát egy királyidill kedvéért elmérgesiti.

Hóry András, Magyarország beogradi követe Perics Ninkó dr. külügyminiszterrel folytatott tanácskozása után kijelentette, hogy az olasz-magyar paktumnak nem lesz kihatása a jugoszláv-magyar barátságra. A mi szempontunkból ez főlötte kivánatos is volna, mert ha a magyarországi események nem is irhatók a mi számlánkra, a külpolitikai konfliktustól felkorbácsolt nacionalizmus nem szokott válogatni az eszközökben, hogy egy nemzetiség ellen hangulatot szitson. De ha — *quod Deus avertat* — másképp ütne ki a dolog és Mussolininak sikerülne megzavarni a jugoszláv-magyar viszonyt, a magyar kisebbség nemcsak állampolgári kötelességénél fogva, hanem az ország érdekeinek felismeréséből fakadó spontán szolidaritással is segitene kiépiteni a védelmi frontot a hivatalos magyar külpolitika kockázatos mozdulatai ellen. A magyar kormányzó mohácsi beszédének magyarországi visszhangjából megállapitható, hogy a magyar nép jugoszláv barátságot óhajt és a jugoszláviai magyarság ezt a kétségtelenül megnyilvánult közhangulatot illetékesebb faktornak tekinti, mint azokat a politikusokat, akik népük létérdekeit szemrebbenés nélkül teszik fel egy diplomáciai kártyalapra.

A beogradi magyar követ Budapestre utazik

Hóry András tanácskozása Pérics külügyminiszterrel — A magyar követ szerint Magyarország nem akarja megváltoztatni eddigi politikáját Jugoszláviával szemben — A budapesti lapok Bethlen tervezett római utjáról

Bethlen miniszterelnök február közepén utazik Rómába

Beogradból jelentik: A külügyminiszteriumban csütörtökön is több külföldi követ fordult meg. A leghosszabban időzött a külügyminiszternél a bolgár követ és *Hóry* András beogradi magyar követ. Hóry távozásakor az ujságirók kérdésére kijelentette, hogy látogatásának célja az volt, hogy *a magyar kormány részvétét fejezze ki Ribarzs Ottokár halála alkalmával.*

— Bethlen miniszterelnök római utjáról nem esett szó? — kérdezték az ujságirók.

— Bethlen utazásáról semmi pontosat nem tudok. *Pénteken Budapestre utazom, ahol mindenről tájékozódni fogok.* Amint visszatérek Beogradba, informálni fogom a sajtót. Annyit mondhatok, hogy Jugoszlávia és Magyarország között nincs semmi ok annak a politikának megváltoztatására, amit eddig folytattak. *A két ország között továbbra is megmarad a baráti jóviszony.* Azt hiszem különben, hogy

Bethlen miniszterelnök római utja még nem bizonyos,

miután a parlament és a felsőház január 25-ikén, illetőleg 26-án ül össze és ezeket a napokat Bethlen miniszterelnök feltétlen odahaza tölti.

— Hogy áll a magyar királykérdés?

— Ezek fantasztikumok, melyeket már megcáfoltak.

— Alaptalan az a hir is, mely

Albrecht főherceg és Ileana közeli házasságáról szól.

Nagyon örülök, hogy ezt már Emandi beogradi román követ is megcáfolta.

— A magyar tengeri kikötő?

— Ez a kérdés Jugoszláviával szemben változatlan. Erről a kérdésről is téves hirek jelentek meg a sajtóban a budapesti ellenzéki lap, a *Pesti Napló* nyomán, ezeket a hireket azonban szintén dementálták.

Meg vagyok győződve, hogy Magyarország nem akarja megváltoztatni eddigi politikáját Jugoszláviával szemben.

A beszélgetés végén Hóry kijelentette, hogy áthelyezték Rómába és már csak rövid ideig marad Beogradban.

Körénk nem lehet acélgyürüt kovácsolni — irja a Vreme

A beogradi *Vreme* vezércikkében a következőket irja gróf *Bethlen* római utazásával kapcsolatban:

— Nehéz ebben a pillanatban előrelátni, milyen konkrét eredményekkel fog járni gróf Bethlen római utazása. Nem kizárt dolog és nem is valószinütlen, hogy célja sokkal nagyobb horderejü, mint amennyire a magyar kormány hivatalos közleményéből következtetni lehetne. Lehet szó ezzel kapcsolatban Habsburg-házbeli királynak a magyar trónra való visszatéréséről is. Mert nem kell elfelejteni, hogy Magyarország formálisan ma is királyság. Csakhogy ilyen megoldáshoz nem volna elegendő Pest és Róma megegyezése. A Károly-puccs után és a népszövetségi kölcsön alkalmával *a magyar állam nemzetközi kötelezettséget vállalt, hogy Magyarország trónjára a Habsburg-család egyetlen tagja sem fog kerülni. Ezt a kötelezettséget nem döntheti meg semmiféle megegyezés az olasz kormánnyal.* Érdemes megemliteni ezuttal, hogy eddig az olasz kormány egy Habsburgnak a magyar trónra való visszatérése kérdésében mindig egyetértett a mi kormányunk magatartásával.

— Egy bizonyos, hogy Rómából tervszerüen a mi szomszédságunkban való manőverezés politikáját folytatják. Nehéz bizonyossággal megmondani, hogy e manőverezésnek az-e a célja, hogy bizonyos nyomást gyakoroljon reánk vagy hogy pillanatnyi diplomáciai sikereket érjenek el. De ugyanolyan kevéssé bizonyos, hogy Olaszország acélgyürüt akar kovácsolni államunk köré. Nem könnyü azt feltételezni, hogy Rómában ilyen őrült és megvalósithatatlan tervet eszeltek ki és akarnának keresztülvinni. *Mikörénk semmiféle gyürüt nem lehet kovácsolni, amely valami veszélyt jelenthetne számunkra. Minden ilyen gyürü nem acélból, hanem valami sokkal kevésbé szilárd anyagból volna. És ha valóban megkisérelnének körülöttünk acélgyürüt teremteni, mi azt erőnkkel és biztos szövetségeseink erejével minden nehézség nélkül szétroppantanók.* Azanban az ilyen komolytalan és kalandos tervekben sulyos bizonyitékok hiján nem is hihetünk.

A budapesti lapok vezércikkei Bethlen római utjáról

Budapestről jelentik: Három napos hallgatás után a budapesti sajtó csütörtökön érdemében is foglalkozik Bethlen miniszterelnök tervbevett római utazásával és a legtöbb lap vezércikkben méltatja az esemény jelentőségét. A vezércikkek gondolatmenete általában az, hogy

az a váratlan visszhang, amely Bethlen római utjának hirére a külföldi sajtóban támadt, kiváló bizonyitéka annak, hogy Magyarország ismét tényező lett az európai politika intézésében

és az első megmozdulás, amely eddigi külpolitikai rezerváltságából való kilépését jelenti, az egész európai politika figyelmét felkeltette. A cikkek legnagyobb része abból az álláspontból indul ki, hogy a külföldi sajtó fantasztikus hireivel szemben

akceptálják a magyar kormánynak azt a cáfolatát, hogy a római ut semmiféle vonatkozásban nincs a királykérdéssel, de igen sok vezércikkből kicsendül az a kérdés, hogy mi tulajdonképen Bethlen utjának a célja.

miután erről a magyar kormány a magyar közvéleményt eddig nem tájékoztatta.

Rákosi Jenő óva int a provokáló és kalandos lépéstől

A Pesti Hirlap vezércikkét Rákosi Jenő irta. A vezércikk ismerteti a külföldi sajtó kombinációit, majd a következőket mondja:

— Minden ujságolvasó ember felüti a fejét és megdöbbenve kérdi: Tehát igazság szerint miért megy Bethlen Rómába?

Ennyi haraszt Európa minden empóriumában talán csak nem zörög egészen hiába?

Erre a kérdésre én sem tudok felelni, csak kiemelem azt a különös dolgot, hogy a világ minden ujságja tud valamit — ha igaz, ha nem — csak ép a magyar lapok nem tudnak semmiről semmit, mert a komoly magyar sajtó ilyen nagyfontosságu dologról nem ir, ha nem tudja, hogy miben áll a dolog.

Rákosi Jenő ezután hibáztatja a kormányt, amiért külpolitikai kérdésekben nem tájékoztatja a sajtót, majd rámutat arra, hogy

kérdés és érdek a királykérdésen kivül is marad elég, amelyért Bethlennek érdemes Rómába utazni.

Az utikészületeket örömmel látjuk — folytatja a vezércikk — és jó reménye-

ket füzünk a látogatáshoz Mussolininál, hiszen nálunknál nagyobb urakról sem szünnek meg Európában hiresztelni, hogy legközelebb találkozni fognak a ducevval. Bethlennek e találkozása Mussolinivel lesz az első lépés ahhoz, hogy Magyarország komolyan belekapcsolódjék az európai politikába.

Nem lehet természetesen sem kivánatosnak, de valószinünek sem tartani, hogy Bethlen szorosabb kötelezettségeket vállaljon Olaszországgal szemben. A mi helyzetünk még olyan kényes és nehéz, hogy sem provokáló, sem kalandos nemzetközi üzletekbe nem bocsátkozhatunk.

Olaszországgal szemben a tengeri kérdés, Fiume dolga, gazdasági érdekek: mindez bő anyag és széles tér ahhoz, hogy a két ország barátságosan találkozzék és kölcsönös hasznára megértesse egymást.

»Európa stabilizálása mégsem áll valami sziklaszilárd alapon«

A Pesti Napló vezércikke megállapitja, hogy Magyarország most időszerünek látta, hogy az olasz-magyar gazdasági kérdéseket tisztázza és ezért utazik a magyar kormány feje Rómába.

Nincs ebben sem akna, sem hátsó ajtó. Azok, akik ebben kételkednek, majd át fogják ezt látni, ha Magyarország a többi államokkal épugy fogja rendezni a gazdasági kérdéseket, mint ahogy most Olaszországgal rendezni fogja.

Ez a rendezés különben sem jött meglepetésszerüen — irja a lap. — Akinek némi fogalma van a nemzeti életről, az szempillantásig sem kételkedhetett ennek elkövetkezésében. Az eddig elvégzett munka

felhatalmazza Magyarországot arra, hogy egyenrangu tárgyaló félként álljon a többi államok mellé. Magyarország már nem az az ország többé, amelytől csak követelni lehet

és amelynek feje fölött üzeneteket lehet váltogatni. Már számit. Jelentősége van, sulya van.

Azok, akiket a magyar kormányelnök római utja idegessé tesz, ugylátszik ezt olvassák ki a római utból és ezért vannak annyira magukon kivül.

Sajnáljuk, de nem tehetünk róla. Magyarország el van szánva rá, hogy tovább halad a megerősödés utján és amilyen mértékben konszolidálja a maga erejét, époly mértékben azon lesz, hogy más államokkal való viszonyát összhangba hozza ezekkel az erőkkel.

A félhivatalos »Budapesti Hirlap« »Zörög a haraszt« cimü vezércikkében azt irja, hogy Bethlen utazása hirének szele megzörgette Európa papiroserdőit és mire a kisantanthoz jutott, tajfun lett belőle.

Magában abban a szándékban, hogy Bethlen Rómába készül, semmi sincs, ami messzemenő következtetésre adhatna okot.

Barátságos viszonyban levő államok között — irja a »Budapesti Hirlap« — a személyes érintkezések a megszokott jelenségek közé tartoznak, különösen akkor, ha ezeket az államokat *többféle gazdasági érdek is összefüzi.* Abból, hogy a miniszterelnök megmozdulása, milyen kavarodást idéz fel, a kombinációk milyen nemzetközi zsibvásárát nyitja meg két következtetésre juthatunk:

az uj Európa stabilizálása mégsem áll valami sziklaszilárd alapon és Magyarország mégis csak valaki, a kinek értékét fokról-fokra becsülni kezdik és olyan tényezőnek tekintik, amellyel számolni kell.

Ez a felismerés ad jelentőséget azoknak a lépéseknek, amelyek Magyarországból kiindulnak, ez teszi azt, hogy foglalkoznak vele és szóljanak bár róla az irigység és gyülölség hangján, de létének sulyának és előretörésének valóságát nem rejthetik véka alá.

A fajvédő »*Nemzeti Ujság*« és az »*Uj Nemzedék*« azt a megállapitást szegezik le, hogy Bethlen utjának hirével kapcsolatos hangzavarban csak az a fontos és az a tény, hogy Magyarország külpolitikai jelentősége az egész világ előtt kezd egyre jobban kidomborodni, hogy

Magyarország nem quantite negligeable többé az európai politikában

és Magyarország szándékai, tervei és célkitüzései nem közömbösek többé sem Magyarország ellenségei, sem barátai számára.

A magyar ellenzéki sajtó szivesebben látná a jugoszláv orientációt

A liberális Ujság vezércikkében a többek közt a következőket irja:

— Tehát Rómában nem esik szó a királykérdésről. Dehát miről? Ennél a kérdésnél is érdekesebben hat ránk az, hogy

az uj többséggel a háta mögött Bethlen grófnak az első, a multtól elütő cselekedete a római utazás és látván, hogy az első külpolitikai lépés Rómába vezet, nagyon plauzibilis megvilágitást ad a választások alatt felkapott az az impresszió, hogy az ellenzékmentes, akadálytalanul biztosan határozó képviselőház a kormánynak épen külpolitikai célokra kellett.

A feladat kétségtelen elég nagy ahhoz, hogy a szerszám exorbitas méreteit igazolja. A magyar külpolitikai célokról az ellenzék nélküli magyar nemzet nem tud semmit. Lehet, hogy nincs is mit tudnia, de még ezt sem tudja. Mert kaptunk néhány fénysugarat, amely csak sürgeti a homályt. A parlamenti nagy preparátumot nem okolja meg a reális és helyes, kivánatos, söt mellőzhetetlen tengeri kikötő problémája.

A mohácsi kormányzói iniciativa általános várakozást keltett és nyomában nem hallottunk és nem láttunk semmit. Közben kitört a jugoszláv-olasz konfliktus és Bethlen gróf Rómába megy.

Elhisszük — az ellenkezője még csak nem is valószinü — hogy semmi vadregényesség nem készül, de magyarázat nélkül nem tud a magyar közvélemény arra hajlani, hogy a konfliktus közepette Rómába menve Bethlen elkerüli-e, vagy keresi-e a jugoszláv abrosz kettévágását. A belpolitikai helyzet grandiózus megváltozása alapján hihetőbbnek mutatkozik a valószinütlen nagyszabás, mint a valószinübb gyakorlati szük ret. Külpolitika dolgában nálunk nagy nyugtalanság van, amely minden fantasztikumnak felül, de közvélemény nincs. A legverzátusabbak sem tudnának felelni a kérdésre: külpolitikailag trianoni revizión kivül mit kiván a magyar nemzet? Ha csak azt nem: békességet mindenkivel.

A »Népszava«, a szociáldemokratapárt hivatalos lapja »Fekete inges külpolitika« cimü vezércikkében megállapitja, hogy

a Magyarországon Jugoszlávia felé elhangzott barátságos kijelentéseknek egész Európában, de különösen a magyar közvéleményben kedvező visszhangja támadt. Ebben a pillanatban azonban a magyar közvélemény teljesen tájékozatlan afelől, hogy létesülnek-e kapcsolatok Jugoszlávia és Magyarország között,

még inkább tájékozatlan pedig a kormány külpolitikai szándékai felől. Bizonyos — folytatja a vezércikk — hogy a római utnak komoly okai vannak és épolyan bizonyos, hogy ezek az okok lényegesen befolyásolhatják Jugoszláviához való viszonyunkat és a kisantanttal szembeni helyzetünket. Kétségtelen hogy

Bethlen utjának a fiumei szabadkikötő rendezésén tulmenő jelentősége van. Lehet, hogy ez csak kisérlet, de ez a kisérlet is veszedelmes utakon halad.

Botorság volna tiltakozni olyan tervek ellen, amelyek Magyarországot ki akarják ragadni külpolitikai elszigeteltségéből, de viszont a kötelesség parancsolja elsősorban a mi számunkra, hogy

tiltakozzunk minden olyan külpolitikai terv ellen, amely Magyarországot egy imperialista állam pórázára akarja kötni,

mert ugy érezzük, hogy ez a veszedelem fenyeget bennünket.

Jugoszlávia és Magyarország megegyezett a fiumei szabadkikötő kérdésében?

Bethlen miniszterelnök római utitervének illetékes helyről származó információ szerint még nincs konkrét formája, de politikai körökben ugy tudják, hogy

Bethlen február második hetében indul Rómába.

A parlament február harmadikán kezdi meg érdemleges munkáját az adóterhek csökkentéséről szóló javaslat tárgyalásával, amit valószinüleg egy-két nap alatt elvégez a képviselőház, majd a költségvetés bizottsági tárgyalása kezdődik, amely alatt a Ház valószinüleg szünetel és Bethlen ezt az időt használja fel a római utazás céljára.

A magyar kormányhoz közelálló helyen egyébként a miniszterelnök római utjával kapcsolatos külföldi lapközlményekkel összefüggésben a következőképen ismertették a kormány felfogását:

— A magyar kormány azt a tényt, hogy nincs titkolni valója, azzal is dokumentálni óhajtja, hogy a sajtó rendelkezésére bocsájt minden külföldi hirt, a mely a miniszterelnök római utjával függ össze. Ezzel óhajtjuk az ügy egész misztériumát eloszlatni, amellyel bizonyos oldalról el akarják homályositani az ügyet. A külföldi laptudósitásokból mindenesetre három tényt lehet megállapitani, még pedig azt, hogy az *európai helyzet nem stabil,* hogy Magyarországnak van külpolitikai jelentősége és végül rengeteg rosszindulatu hiresztelésekkel árasztják el Európát a magyar külpolitikai orientációt és az ezzel kapcsolatos kérdéseket illetően.

Budapesti diplomáciai körökben, különösen a kisantant diplomatái között azt az információt adják a sajtónak, hogy Bethlen római utja a kisantant államokat nem érinti meglepetésszerüen. Tudvalevő, hogy

a spliti szabad magyar kikötő megvalósitása sulyos gazdasági nehézségekbe ütközött és épen ezért történt a jugoszláv és magyar kormány között olyan megállapodás, hogy Magyarország tengeri kikötője inkább Fiumében legyen.

Bethlen és Mussolini tárgyalásain pedig kizárólag ez a kérdés fog szóbakerülni, Jugoszlávia részéről e probléma letárgyalása már teljesen befejeződött, sőt

a jugoszláv és a magyar kormány a fiumei szabadkikötő kérdésével kapcsolatban álló többi igen jelentős kérdést is letárgyalta már.

A fiumei magyar szabad kikötő kérdésében most már kizárólag csak az olasz kormánnyal való megállapodás esedékes és e célból fog Bethlen Mussolinivel tárgyalni.

Állitólag már kész a magyar-olasz barátsági szerződés

Berlinből jelentik: Bethlen magyar miniszterelnök római utazásának a terve mind nagyobb méretekben foglalkoztatja a diplomáciai köröket Európa minden centrumában. Általános az a nézet, hogy

a magyar-olasz barátsági szerződés terve már elkészült és csak Bethlen és Mussolini aláirására vár.

Ez a hir mindenütt általánosságban el van terjedve és mindenütt hitelre talál. Ha ez a hir való — mondják diplomáciai körökben — akkor Jugoszlávia elszigetelése is valóra vált, de csődöt mondott *Benes* politikája is, amely viszont Magyarország elszigetelésére volt felépitve és csak arra vezetett, hogy a kisantant egyik állama elvesztette jól előkészitett összeköttetéseit. Hir szerint *Kánya* Kálmán berlini magyar követ is elkiséri Bethlent Rómába és

nem lehetetlen, hogy Bethlennel együttesen a román kormány egyik tagja is Rómában lesz,

mert a folyamatban levő román-olasz kereskedelmi tárgyalások szükségessé teszik a személyes érintkezés felvételét.

A balkáni eseményekkel szemben egyébként Németország hivatalos politikáját a következőképen körvonalazzák:

A Balkán politikai eseményeibe Berlinnek semmi oka sincs beavatkozni. Természetes, hogy e semlegesség nem zárja ki a kereskedelmi érdekek előmozditását és amint a Romániával folytatott tárgyalások mutatták, kedvező eredményeket lehet elérni, ha minden politikától mentesen igyekeznek a kereskedelem utjait egyengetni. *Stresemann* külügyminiszter ettől az álláspontról semmi körülmények között sem fog eltérni, noha már más oldalról is felkérték arra, hogy a Balkán-eseményekkel melegebben foglalkozék.

Az olasz sajtó tartózkodó magatartása

Rómából jelentik: Bethlen római utitervével kapcsolatban az olasz sajtó teljesen tartózkodó álláspontot foglal el és a római lapokban eddig alig jelentek meg az ügyre vonatkozó kommentárok. Nyilvánvaló, hogy

a külügyminisztérium utasitotta a lapokat, hogy a messzemenő kombinációktól tartózkodjanak.

Az olasz lapok csak a külföldi lapvéleményeket közlik és kizárólag arra szoritkoznak, hogy megcáfolják a különböző külföldi kombinációkat. Igy elsősorban a beogradi lapok hireit cáfolja az olasz sajtó, a lapok azonban nem tagadják, hogy a magyar-olasz baráti jóviszony, mit Beogradban egyre fokozódó aggodalommal néznek, tényleg fennáll és a jövőben még meg fog erősödni.

Február 1-én tartják meg az utódállamok ügyvédi konferenciáját

A vajdasági ügyvédek képviselői is résztvesznek a pozsonyi értekezleten

Noviszadról jelentik: Az utódállamok ügyvédei — *mint annakidején jelentettük* — Bécsben tartott előértekezletükön elhatározták, hogy Pozsonyba konferenciára hivják össze az utódállamok valamennyi ügyvédi érdekképviseletének kiküldötteit, hogy a békeszerződésben egyáltalán nem szabályozott, vagy csak felületesen emlitett jogviszonyok szabályozását előkészitsék. A bécsi értekezlet ugy döntött, hogy szükség esetén az utódállamok ügyvédi képviseletei évenként másik államban tartanak konferenciát, hogy megszüntessék a kölcsönös jogsegélyben felmerülő anomáliákat.

A pozsonyi konferencia napját február elsejére tüzték ki és a meghivót most kapta meg dr. *Adamovics* István noviszadi ügyvéd, a vajdasági ügyvédi kamara elnöke.

A meghivó szerint a konferencia napirendje a következő lesz:

1. A polgári jogsegély kérdése az utódállamok közt.
2. A határszéli telekkönyvi forgalom.
3. A kettős adózás és kettős illetékezés elkerülése.
4. A régi koronatartozások átértékelése és valorizálása.
5. A külföldi ügyvédhelyettesités szabályozása.
6. Az állandó ügyvédi konferencia alapszabályai.

A pozsonyi konferencián dr. Adamovics Istvánon kivül több noviszadi és szuboticai ügyvéd vesz részt.

BI-OXYNE 3 nap alatt fehér fogak FOGPOR-PASTA-SZÁJVIZ.

KISEBBSÉGI ÉLET

Robert Cecil lord, angol miniszter fogadta a »Prágai Magyar Hirlap« londoni tudósitóját. Az ujságiró megkérdezte a minisztert, hogy miként véli megszüntethetőnek a Népszövetség által Németországtól elvett lengyel korridorban duló állapotokat. Robert Cecil a kérdésre kérdésssel felelt:

— Tényleg olyan igazságtalanságok történtek otan? Nem lengyelek-e a korridor lakosai?

— Nem, sőt a legtöbben nem is beszélnek, nem is értenek lengyelül, mert azelőtt sohasem hallották ezt a nyelvet.

— Akármint is áll a dolog — válaszolta a miniszter — nemzetközi bonyodalmak megoldására csak két mód van: vagy a háboru, amely azonban mindig több problémát hagy megoldatlanul, mint amennyit megold, vagy tárgyalások, kibékülés, döntőbiróság. Harmadik ut nincsen. Mi angolok azt mondjuk: az ajtónak vagy nyitva, vagy csukva kell mindig leennie. A Népszövetség révén a világ közvéleményéhez lehet felebbezni. És ha valamely nemzetnek igaza van, ugy a közvélemény előbb-utóbb igazságot fog szolgáltatni.

— Ez azonban sokáig fog tartani, mylord.

— Ez igaz, azonban ez az egyetlen ut, mely a sikerhez vezet.

*

Temesvár-Gyárváros négy tekintélyes és jómódu magyar iparosa nemrégiben belépett a liberális pártba. A magyar párt zászlajának cserbenhagyása nagy felzudulást keltett az egész Bánságban, mire a négy iparos meggondolta a dolgot és bejelentették a liberális pártból való kilépésüket, tisztelegtek a magyar párt tagozatánál és kérték ujrafelvételüket.

*

Az erdélyi magyar párt készülő szervezeti szabályzata körül élénk hirlapi polémia indult meg. A reformcsoport azt kivánja, hogy a szabályzat teljes mértékben engedje érvényesülni a népi erőket; a hivatalos-frakció szintén ezt az álláspontot képviseli, azonban bizonyos megszorításokat óhajt a párt-rend és fegyelem érdekében. A reformcsoport vezére Krenner Miklós a szervezeti szabályzatról legutóbb a következőket irta: »Beszéltek a nagygyülésen a gazdasági alap beiktatásáról is. Belényesen kisebbségi nemzetünknek egy világos eszü eddig nem nagyon méltányolt közgazdája, Zágoni Dezső gyakorlatias módon próbálkozik vele, hogy pénzintézeti alapon, az anyagi érdek kitünő alkalmazásával szervezzen és a reformcsoport mezőtelegdi értekezletén is megpenditették egy kisebbségi nemzeti bank gondolatát, melynek kis névértékü részvényeinek jegyzésével lehetne összekapcsolni a párttagságot. Hát támadt ennek bárhol is visszhangja? A hivatalos kisebbségi fülek süketek. Mindenki érzi, hogy a magyar párt belső válsága a szervezeti szabályzat kérdésén fordul meg. Nem volna természetes most már ennek az aggasztó ügynek első fázisain okosan áthaladni? Az elnöki tanács kiküldött a szervezeti szabályzat kidolgozására bizottságot s azzal ki tudja meddig, vége. A napokban olvastam egy hivatalos nyilatkozatot, mely a szervezeti munkálat alapos menetét igéri, de olyan bajlékony megfogalmazásban, mint Bucsan szokta a kisebbségi igényekről szóló langyos ömlengéseit elzengeni. A többségi nemzet taktikája termékenyen befolyásolja a kisebbségit is? Másutt és máskor az ilyen kardinális kérdésnek egész irodalma volna már, ismertetnék a különböző irányelveket, kész tervezeteket dolgoznának eleve is, nemcsak utólag, szóval halomra gyülne az anyag, ugy hogy a formulázó ankét majdan igazi alkotmányt, nem pedig igénytelen alapszabálytervezetet dolgozhatna ki. A pártnak van félhivatalos lapja, van félhivatalosa Brassóban, az aradi tagozat is utnak eresztett hivatalos ujságot, van tehát a gyümölcsöző vitára elegendő tér, de a magyarság jövendő alkotmányáról annyi orgánumban még sem nagyon esik szó. Nem fontos. Üres interjuk, százszor elcsépelt programmpontok ismétlése a fontos... Nem volna-e természetes más kisebbségek szervezetét is megismerni? A Magyar Kisebbség, kitünő és lelkes nemzetpolitikai szemlénk talán meg tudná segiteni ebben a tekintetben is az alkotmányozó kodifikátorokat. Önzetlen igyekezetéhez kell most is apellálnunk. De miért kell mindezt szóvá tenni, miért nem érkeznek ezek a szükségletek önkénytelen.«

*

Szatmármegye nyugalmazott magyar tisztviselőit keserves csalódás érte. A nagykárolyi adóhivatal az adóbehajtási munkálatokhoz ideiglenesen néhány magyar tisztviselőt alkalmazott 100 lej napidijjal. Teljes öt hónapig dolgoztak ezek, de amikor a befejezés után a fizetésüket kérték, azt a választ kapták, hogy nem tudják őket kifizetni, mert az adóhivatalnak nincs pénze. Ezt a választ akkor kapták a nyugdijnélküli magyar tisztviselők, amikor az adóhivatal — felsőbb parancsra — 30 nap alatt 30 millió adót készül a megnyomoritott lakosságtól kipréselni. Az adóbehajtás kilátásai a legkedvezőbbek: a nemfizető adóalany holmijait a végrehajtó azonnal szekérre teszi és elviszi, sőt olyan tilalom is készül, hogy az adóhátralékban levő polgárnak nem lesz szabad elhagynia a várost. (Csoda, hogy még szobafogsággal és kiéheztetéssel is nem fenyegetik meg a lakosságot.) Vajjon az adóhivatalnál agyondolgoztatott, de ki nem fizetett tisztviselőknek nem volna több jussuk hozzá végrehajtani követelésüket az adóhivatalon?

Az egész világon dühöng a náthaláz

Németországban erősen terjed a betegség — Az angol flotta legénységét valósággal megtizedeli a járvány — Madridban száz zerre emelkedett a betegek száma

Berlinből jelentik: A spanyol náthajárvány Németországban rohamosan terjed és különösen a fővárosban nagy méretü. Nem lehet pontosan ellenőrizni a járvány terjedését, mert a jómódu betegeket otthon gyógykezelik és semmiféle bejelentési kötelezettségnek nem engedelmeskednek.

Berlin közkórházaiban 720 náthalázban megbetegedett embert ápoltak és szerdán ez a szám felszökött nyolcszázra.

Az egészségügyi hivatal jelentése szerint a járvány nem rosszindulatu és korántsem olyan veszedelmes, mint 1918-ban volt.

Karlsruheban a járvány elérte tetőpontját és az utolsó napokban ujabb betegeket nem jelentettek be.

Délnémetországban, különösen a Svájccal és Franciaországgal határos területeken dühöng a legerősebben a járvány.

Az Elzásszal határos területeken sok ezer a spanyolbeteg. Erősen lépett fel a náthaláz a badeni és würtembergi hegyvidéki községekben is. Ugy látszik, hogy ezuttal Svájcból hurcolták be a járványt Németországba.

Bazelben a mult hét végéig több mint háromezer megbetegedés fordult elő és január első hetében harmincöt halálozást jelentettek be.

Zürichben az utolsó hét lefolyása alatt 1979 uj megbetegedést jelentettek be.

A megbetegedések legnagyobb része enyhe lefolyásu.

Mint Londonból jelentik, az angol fővárosban óriási izgalmat kelt az a hir, hogy Portlandban

a brit flotta legénységét valósággal megtizedeli a dühöngő spanyoljárvány.

A flotta csütörtök reggel program szerint nyilt tengerre akart kifutni, a járvány pusztitása miatt azonban a flotta utját el kellett halasztani.

Madridi jelentés szerint a náthaláz Spanyolország egyes kerületeiben állandóan terjed, azonban nem rosszindulatu lefolyásu.

Magában Madridban százezer spanyolbeteg áll ápolás alatt. Majdnem minden családnak van egy-két betege. A halálozási arány az utolsó napokban kissé emelkedett.

Mint Koppenhágából jelentik,

a dán kormány szerda este a spanyoljárvány miatt bezáratta az összes tánchelyiségeket.

Végül egy newyorki jelentés arról számol be, hogy a legutóbbi tiz nap alatt a Japánban uralkodó spanyoljárványnak csak Tokióban 690 ember esett áldozatul.

Elkerülhetetlen a háboru az Egyesült-Államok és Mexikó között

Kellog amerikai külügyi államtitkár állása megrendült — Az Egyesült-Államoknak tizenháromezer főnyi mozgósitott hadserege áll a mexikói határon

Newyorkból jelentik: Szerdán tartotta meg expozéját a szenátus külügyi bizottságában *Kellog* külügyi államtitkár. Kellog háromórás beszédben ismertette a mexikói és nicaraguai helyzetet, az expozé azonban zárt ajtók mögött folyt le és a bizottság tagjaival titoktartást fogadtattak. A kiszivárgott hirek szerint Kellog felfogása mindenben fedi Coolidge elnökét, de ő még tovább megy, mert

Középamerikát az Egyesült-Államok ellen irányuló bázisul állitja be

és sötét szinekkel festi a fenyegető bolsevista rémuralmat. A külügyi bizottság ülésén a repuklikánusok helyeselték Kellog expozéját és készek őt támogatni, másrészről azonban azt hallani, hogy

Kellog külügyi államtitkár állása megrendült és Borah szenátor megbuktatására törekszik.

A *World* csütörtöki számában »*Ha békét akar*« cimü vezércikkében foglalkozik a mexikói és nicaraguai veszedelmes helyzettel. A lap azt fejtegeti, hogy

az Egyesült-Államok sohasem állt olyan közel ahhoz, hogy Mexikóval háboruba keveredjék, mint épen most.

Ha a washingtoni kormány meg akarja óvni a békét, ugy egy pillanatig sem szabad késnie. A lap szerint Kellognak a külügyi bizottságban elmondott beszéde csak kétféleképpen jellemezhető: vagy nem érezte nagy felelősségének teljes sulyát és félreismerte a helyzetet, vagy pedig szándékosan volt ellenséges indulatu.

Kellog beszéde olyan volt, mintha elő akarná készíteni az amerikai közvéleményt a Mexikóval való diplomáciai viszony megszakitására és a fegyveres beavatkozásra és ugyanez a helyzet Nicaragua esetében is.

A helyzet annyira kényes — irja a World — hogy senki sem tudhatja, mi fog történni a legközelebbi órákban, különösen Mexikóban a felizgatott népszenvedély véres cselekedetre ragadtatja el magát.

Mexikó-Cityből érkező jelentés szerint

Calles kormánya el van készülve a végsőkre és számit arra a lehetőségre, hogy a diplomáciai viszony az Egyesült-Államok és Mexikó között még ebben a hónapban meg fog szakadni.

Mint Washingtonból jelentik, a hadügyminisztérium közli, hogy

az Egyesült-Államoknak ez'dőszerint tizenháromezer főnyi mozgósitott hadserege van a mexikói határ mentén, amely szükség esetén azonnali indulásra kész.

A mozgósitott hadsereg négy gyalogezredből, két tábori tüzérezredből, két lovasezredből és egy zászlóalj gyalogos tüzérségből, illetőleg utászokból áll.

Középiskolák poliklinikája nyilt meg Noviszadon

Ötszáz tanu ó közül csak negyvenet találtak teljesen egészségesnek

Noviszadról jelentik: Dr. Markovics Lázár, noviszadi egészségügyi felügyelő kezdeményezésére néhány nappal ezelőtt nyilt meg Noviszadon a középiskolai poliklinika.

A poliklinika az egészségügyi palota földszinti termeiben van elhelyezve és annak rendeltetéséről, müködéséről és jelentőségéről dr. Jojkovics Vlada egészségügyi előadó, a poliklinika vezetője a következőket mondotta:

— A poliklinikában a noviszadi középiskolák összes tanulói rendszeres orvosi vizsgálat alá kerülnek, nem annyira muló betegségek szempontjából, hanem annak megállapitására, vajjon nem-e szenvednek esetleg valamely szervi betegségben.

— Ecélból az összes noviszadi középiskolák igazgatóságával egyetértően valamennyi középiskolai tanulót — alapos orvosi vizsgált alá vesszük. A poliklinikát én vezetem. A belgyógyászati vizsgálatokat dr. Micics Nada orvosnő végzi, a szemvizsgálatokat dr. Dehmand Antal, a fogászati vizsgálatot dr. Vucskovics Nikola, mig a fül-, gége- és orrvizsgálatot dr. Matijevics Nikola. Szükség esetén még dr. Csirics Milos orvos, aki tudvalevőleg tuberkulózis szakorvos, valamint dr. Nenadovics Jovan, aki a bőrbetegségek specialistája, dr. Vermes Anna orvosnő röntgenológus és Schwarz Péter bakteorológus is résztvesznek munkánkban. A tanulókkal, mielőtt orvosi vizsgálatra kerülnek a poliklinika irodájában, kitöltik a törzslapot, amely számos fontos kérdést tartalmaz a tanulók szociális állapotára vonatkozólag. Az egyes csoportok a kijelölt napokon reggel nyolckor jönnek a poliklinikára, ahol délig maradnak..

— Ha valamelyik tanulónál bármelyik szakorvos betegséget állapitott meg, a poliklinika meghivót küld a tanuló szüleinek, hogy elláthassuk a szükséges tanácsokkal. Szegénysorsu tanulók teljesen ingyenes orvosi és gyógyszer-ellátást kapnak, mig a tehetősebb tanulókat ingyenes tanácsokkal látjuk el. Valamennyi középiskolai tanuló ingyen és bármikor használhatja a poliklinika modern zuhanyfürdőit. Hatáskörünkbe tartozik a lakáskérdés ellenőrzése és ezt Weiner Irén, a poliklinika iskolanővére végzi azokon a helyeken, ahol a tanulók nem laknak szüleiknél. Szintugy ellenőrizzük a tanulók táplálkozását is. Ha valamely tanulónál fertőző betegséget állapitunk meg, azonnal intézkedünk, hogy kikerüljön az iskolából és hogy gyógykezelésben részesüljön.

— A poliklinka három heti müködése alatt ötszáz tanulónál többet vizsgált meg. Ezek közül csak nyolc százalékot találtak teljesen egészségesnek, ami igen rossz eredmény.

Bicska-párbaj az országuton

Főtárgyalás a szuboticai törvényszéken

A szuboticai törvényszéken csütörtökön tárgyalta *Pavlovics* István törvényszéki elnök büntető-tanácsa a sulyos testisértéssel vádolt *Nyers* István és *Kuntics* Mihály ludasi gazdálkodók bünügyét. A vád szerint Nyers és Kuntics 1923 junius 23-án a palicsi országuton egymást kölcsönösen megbicskázták. A csütörtöki főtárgyaláson a közvádat *Csulinovics* Ferdó dr. államügyész képviselte, a védelmet *Bárdos* Izsó dr. és *Singer* Béla dr. látták el.

A biróság először Nyers István elsőrendü vádlottat hallgatta ki, aki előadta, hogy nem érzi magát bünösnek. A kérdéses napon kocsin haladt Palics felé. Utközben megállt, leszállt a kocsiról és ugyanakkor jött arra Kuntics Mihály a kocsijával. A kitérés miatt szóváltás kerekedett köztük, amelynek során Kuntics bicskát vett elő és megszurta az arcát. Erre ő is önvédelemből előrántotta bicskáját és több helyen megszurta Kunticsot.

Kuntics Mihály másodrendü vádlottat hallgattta ki ezután a biróság. Az ügyész Kunticsot sulyos testisértés vétségével vádolta. Elmondta, hogy amikor fával megrakott kocsijával az országuton találkozott Nyers Istvánnal, az, bár kocsija üres volt, nem akart kitérni. Amikor emiatt szóváltásba elegyedtek, Nyers kést vett elő és négy helyen megszurta őt. Kuntics csak ezután vette elő bicskáját és szurta meg Nyerset.

A vádlottak után a biróság kihallgatta *Marcikics* Luca ludasi asszonyt tanuként. A tanu elmondta, hogy véletlenül arra járt, ahol az összetüzés történt, ebédet vitt az urának és látta az egész összetüzést. Látta a veszekedést és a szurkálást is. Kijelentette, hogy egész biztosan tudja, hogy először Nyers István vette ki a bicskáját és szurta meg Kunticsot. A tanut a biróság megeskette. A következő tanu *Márki* János, az elsőrendü vádlott, Nyers sógora. A kérdéses napon Nyers kocsiján volt. Üres kocsival mentek Ludas felé és utközben megálltak. Akkor jött arra Kuntics Mihály kocsijával, amelyen fivére Lovró is rajta volt. Kunticsék szóváltást kezdtek, hogy miért álltak meg és mért nem akarnak kitérni. Közben Kuntics a lovak közé vágott, a kocsi elindult és eltörte Nyers kocsijának löcsét. Hogy aztán mi történt és ki kezdte a szurkálást, nem tudja. Amikor Nyers a kocsihoz jött, a szeme alatt meg volt szurva. Dr. *Jeremics* Risztó és *Perazsics* Bozsidár dr. törvényszéki orvosok terjesztették elő szakvéleményüket a két vádlott sebesüléséről és ezzel a bizonyitási eljárás véget ért.

A perbeszédek után a biróság meghozta az itéletet, amely szerint Nyers István elsőrendü vádlottat sulyos testisértés büntettében bünösnek mondotta ki és ezért *hat havi börtön* fő- és ezer dinár mellékbüntetésre itélte. Kuntics Mihály másodrendü vádlottat a biróság felmentette, megállapitva, hogy önvédelemből cselekedett. Az elitélt felebbezett.

Trifkovics Márkó szombaton Szomborba érkezik

A parlament elnökét több radikális képviselő kiséri el a szombori nagygyülésre — Széles körü agitáció folyik a Felsőbánátban

Szomborból jelentik: Nagy érdeklődés előzi meg a szombori radikális-párt és a magyar párt vasárnapi népgyülését. A népgyülésen *Trifkovics* Márkó, a parlament elnöke, *Gavrilovics* Ottó, *Lehovác* és dr. *Kraft* István képviselők és *Prokopy* Imre mondanak szerb, német illetve magyar nyelvü beszédet. *Trifkovics* Márkó a képviselők és több előkelő beogradi politikus társaságában szombaton érkezik Szomborba. A vasárnapi népgyülésen a környékből több pártszervezet jelentette be megjelenését és igy a gyülésen előreláthatólag tobbezer ember vesz részt.

Bánáti népgyülések

Becskerekről jelentik: Csütörtökon a radikális-párt Módoson tartott népgyülést, amelyen mintegy kétszáz főnyi hallgatóság vett részt. Dr *Veszelinovics* Iván beszédében az uj tartományi közgyülés jelentőségét méltatta. *Hoffmann* György a németek kötelességeiről beszélt a radikálisokkal kötött egyesség alapján. *Koszics* Szlávko a radikális párt eddigi müködéséről beszélt és hangsulyozta, hogy a radikálisok a jövőben is mindent meg fognak tenni a nép boldogulására. A német párt tagjai között nagy feltünést keltett Hoffmann beszéde, mert a német párt Módoson nem kötött paktumot a radikálisokkal, hanem önálló listával vesz részt a választáson. Csütörtökön Nincsicsevón is tartottak a radikálisok népgyülést, amelyen négyszáz főnyi közönség volt jelen. A gyülésen dr *Veszelinovics* Iván, *Hoffmann* György és *Koszics* Szlávko beszéltek.

Péntek reggel a radikális-párt Szent Huberten, Charlevillben és Soltur községben tart népgyülést. A legközelebbi napokban a radikálisok gyüléseket fognak tartani a járás többi községeiben is.

A *német párt* csütörtökön Franzfelden tartott népgyülést, amelyen dr. *Moser* János képviselő, *Bartman* Sándor, *Fischermajer* Ottmár, *Vittmann* Lajos és *Lang* József tartottak beszédeket. A szónokok mindannyian a tartományi választások fontosságáról beszéltek.

A becskereki demokrata-párt csütörtök este a Tomaseváci-uccai Veliszávlyevics-féle vendéglőben népgyülést tartott. A gyülés szónokai dr. *Erdelyánov* Pera, dr. *Mátics* Misa, dr *Setyerov* Vláda és dr *Dosen* Vojiszláv voltak.

A demokraták és a disszidens radikálisok Begaszentgyörgyön tartottak gyülést. Dr. *Dosen* Vojiszláv, aki véletlenül egy peres ügyben Begaszentgyörgyön tartózkodott, szintén felszólalt a gyülésen. *Jankahidac* Márkó községi jegyző megjelent a gyülésen és felszólitotta a résztvevőket, hogy hagyják el a termet, mert a vezetőség nem kapott engedélyt népgyülés tartására. Dr. Dosen kijelentette, hogy ez nem nagygyülés, hanem konferencia, a jegyző azonban mégis feloszlatta a gyülést és bejidézte a vendéglőst a községházára.

Választási elnökök Pancsevón és Kikindán

Pancsevóról jelentik: Pancsevón és a pancsevói járásban a következő szavazatszedő bizottsági elnököket nevezték ki:

Pancsevó városban: 1. Kosztics Jovan törvényszéki biró, 2. Zsivkovics Ivan törvényszéki biró, 3. Dr. Preller Sándor ügyvéd, 4. Nesics Bozsidár törvényszéki biró, 5. Radulovics Mladen ügyvédjelölt, 6. dr. Golosin Száva ügyvéd, 7. Cserevicki Ognjeszláv járásbiró, 8. Milosevics Miodrag tanár.

Pancsevói járásban: Ovcsa: Dr. Tomandl Mihovil pancsevói ügyvéd. Brestovac: Notáros Szvetiszlav pancsevói tanitó. Borcsa: Dr. Stojics Trifun dolovói orvos. Glogonj: Dr. Gadjanski Milan pancsevói ügyvéd. Dolovo: 1. Petrovics Radivoj pancsevói tanitó, 2. dr. Sambek Jefta pancsevói orvos, 3. Tanics Zoran pancsevói mérnök. Kraljevicsevó (Franzfeld) Trumics Márkó pancsevói tanár. Vojlovica: Dinjaski Stevan pancsevói mérnök. Omolica: 1. Zsivanovics Gyorgye pancsevói tanár, 2. Tanazevics Koszta pancsevói tanfelügyelő. Banatski Novoselo: 1. Dr. Lozovics Radovan pancsevói ügyvéd, 2. Milin Milenko pancsevói tanár. Ivanov: Patics Boriszlav pancsevói ügyvédjelölt. Szefkerin: Obradovics Jovan pancsevói tanitó. Jabuka: Dr. Radivojevics Dusan pancsevói ügyvéd. Sztarcsevo: Dr. Zákó Milán pancsevói ügyvéd.

Kikindán a következőket nevezték ki:

Kikinda város: I. a) dr. Szremac János, I. b) Nikolajevics Döme, II. a) Komnenovics Milics, II. b) betöltetlen, III. a) dr. Jankovics Zsárkó, III. b) Szandics Uros, IV. a) Homanov Bogdán, IV. b) Pérics Milán, V. a) dr. Dzsninisz Iván, V. b) Veszelinovics Mladen.

Kikindai járás: Basahid: 1. Jovánovics Sztrachia, 2. Radovics Szlávkó. Banatszka Topola: Lopušina Péter. Bikács: Klein János. Bocsór: dr. Beleszlin István. Padéj: dr. Szegjakov Bogdán. Mokrin: 1. dr. Jovánovics Márkó, 2. dr. Karlovác Vinkó, 3. Popovics Jása. Igyos: Szpászics Péter. Szaján: dr. Telecskij Dusán. Nákovó: dr. Szimics Triphon.

Lemondanak az urnaőrök

A noviszadi »Zasztava« csütörtöki száma nyilatkozatot közöl, amelyet Marcikics K. Márkó, Szrducski Ilija, Truics Dusan és Milakov Jovan irtak alá. A nyilatkozók kijelentik, hogy nem helyeslik a radikális-párt kettészakadását és a radikális ellenzék urnaőri tisztségéről lemondanak. A nyilatkozat noviszadi politikai körökben feltünést keltett, mert a nyilatkozók tekintélyes tagjai a radikális-pártnak.

Az erősebb

Irta: Orsódi Lajos

Az asszony. A férj. Péter. — A férj dolgozószobájában az irásztalnál ül. Péter és az asszony a harmadik szobában vannak, amely oldalt a szalonból nyilik. Az egyes szobák közötti üvegajtók egy-egy szárnya nyitva. Péter indulni készül. Néhány perccel előbb a könyvszekrény előtt hosszasan és forrón szájon csókolta az asszonyt. Búcsuzás, kézcsók és Péter a szalonon át belép a férj dolgozószobájába.

I.

Péter: Bocsánat, ha zavarlak. De már megyek is. Éppen csak búcsuzni akarok.

A férj: Mi az? Már mész? Csak nem unatkoztál ottbenn?

Péter: Hová gondolsz? Sietnem kell még a hivatalba.

A férj: Szóval nem unatkoztál.

Péter: Micsoda kérdés?

A férj: No csak mondom. Mert nem is hiszem, hogy unatkoztál volna.

Péter: Kérlek, mit jelentsen ez?

A férj: Ez azt jelenti, hogy az imént a feleségemmel csókolóztál.

Péter: Én?

A férj: Te.

Péter: Ez... ez... rágalom. Ez tisztára rágalom.

A férj: Ugy pereld be rágalmazásért a tükröt a szalonban. Ügyetlenek vagytok. A tükörből láttam mindent. El se mozdultam az irásztalom mellől.

Péter: De kérlek...

A férj: Ne kérj semmit.

Péter: Akkor hát rendelkezésedre állok.

A férj: Köszönöm, ebből nem kérek. De tisztázni akarok veled valamit.

Péter: Parancsolj velem.

A férj: Barátom vagy?

Péter: Nem tudom mit válaszoljak erre.

A férj: Szóval barátom vagy. Akkor elárulhatok neked egy titkot. Te nem vagy az egyedüli.

Péter: Lehetetlen.

A férj: Pedig ugy van.

Péter: Hogy én nem volnék az egyedüli?

A férj: Sajnos, igy van. A barátom előtt nincs titkom.

Péter: Szomoru, végtelenül szomoru. És te?

A férj: Én? Mit teszek? Szeretem az asszonyt.

Péter: Megértelek. És most bocsáss meg, ha magadra hagylak. Mégis... fejbe ütött egy kissé a dolog.

A férj: Megértelek. Isten áldjon.

Péter: Isten áldjon. (El.)

A férj egy percig maga elé néz, aztán önelégülten mosolyog és megint leül az irásztalhoz. A szalonon át most belép az asszony.

II.

Az asszony (közömbösen): Még dolgozol?

A férj (közömbösen): Még néhány levelet kell megirnom. Péter gyorsan ment el. Unatkoztatok?

Az asszony: Miért kérdezed?

A férj: Éppen csak kérdezém.

Az asszony: Nem unatkoztunk.

A férj: Mindjárt gondoltam.

Az asszony: Mit jelentsen ez?

A férj. Azt, hogy a könyvszekrény előtt csókolóztatok.

Az asszony (nagy szemmel): Mit?

A férj: Csókolóztatok a könyvszekrény előtt.

Az asszony: Hazugság.

A férj: Ne sértegesd a tükröt a szalonban. Mindent láttam. Nem leskelődtem rátok. Ilyet én nem teszek. Itt ültem ennél az irásztalnál és a tükörből láttam mindent.

Az asszony: Hát akkor...

A férj: Most térdre kényszerithetnélek. Megfenyithetnélek mint egy rossz gyereket. Nem teszem. Éppen csak sajnállak.

Az asszony (felcsattanva): Engem ne sajnáljál!

A férj: Tudom, hogy téged nem lehet megalázni. Hogy büszke vagy. De éppen ezért sajnállak.

Az asszony: Vállalom a bünömet.

A férj: Nem erről van szó. Tudd meg, hogy Péternek két barátnője is van. Közönséges szoknyavadász.

Az asszony (magából kikelve): Nem igaz. Hazudsz.

A férj: Nem hazudok. Biztosan tudom.

Az asszony (szinte kiáltva): Hazudsz, hazudsz.

A férj (lehajtva fejet): Hazudtam.

Az asszony (diadalmasan): Ez nem sikerült.

A férj: Te jobban szereted őt, mint ő téged.

Az asszony (gunyosan): Nevetséges. Honnan veszed ezt?

A férj (élesen az asszony szemébe): Mert az imént ugyanezt hazudtam neki rólad. Azt mondtam, hogy ő nem az egyedüli. És ő elhitte.

Az asszony (villogó szemmel): Lehetetlen. Ezt a gyalázatot nem hitte el rólam. Hazudsz.

A férj (határozottan): Elhitte.

Az asszony: Nem lehet.

A férj (ellentmondást nem türő hangon): Elhitte szóról-szóra.

Az asszony (székbe rogyva, maga elé): Elhitte rólam ezt a becstelenséget?...

A férj (lefojtott, apró győzelmi mosollyal az ajka körül): Ebbe bele kell.

Az asszony (gépiesen): Belenyugodni...

A férj (mind határozottabb hangon): És abbahagyni az ilyen romantikus bolondságokat.

Az asszony: Elhitte... rólam?...

A férj (már föl és alá jár): És tessék magát beletörni a mindennapi életbe. És tessék elismerni...

Az asszony (felkapja fejét): Mit kell elismernem?

A férj: Hogy kettőnk közül én vagyok...

Az asszony: Az erősebb.

A férj: Hogy én tartom a sorsodat a kezemben.

Az asszony: Hogy te átlátsz rajtam, mint egy üvegtáblán.

A férj: És hogy az operáció sikerült.

Az asszony: Egyetlen mestervágással.

A férj: Akkor hát...

Az asszony (feláll. Határozottan): Akkor hát... Isten veled!

A férj: Mi ez?

Az asszony: Itt hagylak.

A férj: Nem értem.

Az asszony: Gyülöllek, mert te vagy az erősebb. Mert győztél.

Az asszony kisiet. A férj értelmetlenül néz utána.

Ujból megindulnak a tárgyalások a szlovén néppárt kormánybalépéséről

Korosec a miniszterelnöktől várja a kezdeményező lépést Sztankovics Szvetozár a vajdasági igazságszolgáltatás bajairól

A pénzügyi bizottság elfogadta az igazságügyi költségvetést

Beogradból jelentik: A politikai közvélemény *Uzunovics* szerdai beszédének hatása alatt állt. Általában megállapitják, hogy Uzunovics beszéde világos bizonyitéka annak, hogy *a kormány tartani akarja pozicióját és nem fog visszavonulni a folytonosan megujuló támadások elől.* Másfelől az is kiderül a miniszterelnök beszédéből, hogy a kormánykoaliciót ki akarja bővíteni a szlovén néppárttal. *Smodelj* szlovén néppárti képviselőnek a pénzügyi bizottságban tartott beszédét, amelyben válaszolt Uzunovicsnak, ugy értelmezik, hogy

a szlovén néppárt hajlandó belépni a kormányba, azonban ezt bizonyos formaságok betartásához köti.

Korosec ugyanis Uzunovics meghivását várja és a maga részéről nem hajlandó kedvezményező lépéseket tenni. Azt hiszik, hogy

ezt a kezdeményezést most már Uzunovics meg fogja tenni és nemsokára megindulnak a tárgyalások közte és Korosec között.

Ha sikerül a kormánykoalició kibővitése, akkor ez kétségtelenül *a kormány helyzetének jelentékeny megszilárdulását jelenti.*

A demokrata egyesülés a külpolitikai helyzetről

A külpolitika iránt továbbra is nagy az érdeklődés politikai körökben, ami kifejezésre jut a demokrata egyesülésnek erre vonatkozólag kibocsátott kommünikéjében. A kommüniké a következőképp hangzik:

— Azok az események, amelyek az ország körül lejátszódnak, azt bizonyitják, hogy

az olasz-albán szerződés megkötése csak kezdete volt egy széles alapon és már régen előkészitett akciónak, amely arra irányul, hogy a végsőkig kihasználja az ország diplomáciai elszigeteltségét és sulyos nemzetközi helyzetét, amelybe a két éven keresztül hanyagul folytatott külpolitikai és a belpolitikai helyzet ziláltsága miatt jutott.

Ez az akció azzal fenyeget, hogy kérdésessé teszi az ország legéletbevágóbb érdekeit és azt a helyzetet, amelyet az ország a békeszerződések alapján elfoglal. A demokrata egyesülés nem maradhat közömbös e ilyen helyzettel szemben és bár már régen rámutatott a kormány politikájának hibáira és a felelősségnek legkisebb részét sem viseli, mégis *kötelességének tartja az összes faktorok és az egész nép figyelmét felhivni a veszélyekre, amelyek az országot fenyegetik.* A demokrata egyesülés leghatározottabban követeli, hogy legalább az utolsó órában hagyjanak fel azzal a szerencsétlen politikával, amely a legsulyosabb megpróbáltatásokra vezethet és el van határozva, hogy *ebben az irányban parlamenti akciót inditson,* mihelyt a parlament összeül. Egyben megállapitja azt a szomoru tényt, hogy a kormány és a többség hibájából a parlament már két hónap óta nem müködik.

Az igazságügyminiszter az igazságszolgáltatás helyzetéről

A pénzügyi bizottság csütörtök délután az igazságügyi tárca költségvetését tárgyalta. *Srskics* igazságügyminiszter részletes expozét adott az igazságügyi tárca állásáról. Rámutatott arra, hogy az igazságügyi tárca költségvetését már a mult évben jelentényen redukálták és ennek dacára a jelenlegi javaslatban további redukciót vittek keresztül. A beállitott *hiteleket nem tartja elegendőknek, ezért bizonyos tételeknél a hitel felemelését kéri.* A felebbezési biróságok segédszemélyzetét föltétlen gyarapitani kell, mert különben sulyos zavarok állnak be. A helyzet amugy sem rózsás; egyedül *a birák erkölcsi tekintélye maradt sziklaszilárd.* A Szerbián kivüli biróságoknál mindenütt nagy hiány van segédszemélyzetben. Nem lehet biróságok fölött ellenőrzést gyakorolni, mert erre nincs hitel. A börtönök berendezését szintén modernizálni kell és a telekkönyveket is rendbe kell hozni.

Ismertette az igazságügyminisztérium törvényelőkészitő munkáját. Elkészült és a parlamentnek beterjesztették a büntető törvénykönyvről, a büntető eljárásról, a biróságok szervezéséről, az államügyészekről és az ügyvédekről szóló törvényjavaslatot. Rövidesen parlament elé kerül a polgári perrendtartásról és a váltótörvényről és a csekktörvényről szóló javaslat, valamint a gyámságról és a gondnokságról szóló törvénytervezet. Kidolgozás alatt áll a csődtörvény, a tisztviselők beosztásának reviziójáról szóló, a tengeri és a tengerparti jogról szóló törvényjavaslat.

A pénzügyminiszter után Bankovics dr. Radics-párti a kormánytöbbség nevében különböző lényegtelen módositásokat terjesztett elő a tárca költségvetésének redukciójáról.

A vajdasági igazságszolgáltatás mizériáiról

Sztankovics Szvetozár bánáti Jovanovics-párti képviselő a Vajdaság igazságszolgáltatásáról beszélt. Kijelentette, hogy a Vajdaságban a biróságok állapota meglehetősen siralmas. Tudomása szerint 166 birói hely nincs még betöltve, annak ellenére, hogy a költségvetésben meg van a fedezet. A birák kvalifikációja sem áll olyan magas fokon, mint kellene. A miniszter is tudja, hogy a Vajdaságban a magyar törvények vannak érvényben, viszont nagyon kevés olyan biránk van, aki ezeket a törvényeket ismeri. A magyar birák nagy része Magyarországba költözött, az ország többi részéről ide helyezett pedig a törvény nyelvét sem ismeri. A miniszter segithetett volna ezen ugy, hogy az egyetemeken tanithatták volna a speciális vajdasági törvényeket.

— Különösen sok a panasz — mondotta Sztankovics — a noviszadi tábla miatt, ahol a hátralékok mértani arányban nőnek. Két év előtt kétezer ügy volt hátralékban, a mult évben négyezer, az idén bizonyára nyolcezer lesz.

Kifejtette, hogy különösen a polgári tanácsok száma kevés a táblán, viszont a semmitőszéknek aránytalanul kevesebb munkája van, mert a táblai itélethe többnyire beleszoktak nyugodni. Inditványozta, hogy azokat az ügyeket, amelyeket néhány év előtt a semmitőszéktől a táblához utaltak, tegyék vissza a semmitőszékhez. A tábla elnöke nem végzi el feladatát, valószinüleg mert beteges, kérte, hogy a tábla élére egészséges embert állitsanak, aki az alárendelt vajdasági törvényszékekre is felügyel. Inditványozta, hogy a biróságoknak ne kelljen az illetékeket kiróni, hanem azt vagy a pénzügyigazgatóságok, vagy a kirendelt pénzügyi tisztviselők végezzék.

Javasolta, a miniszter tiltsa meg a biráknak, hogy részt vegyenek választott biróságokban. Azt is szóvá tette, hogy különösen a határmenti vidékek telekkönyve még mindig külföldön van. Kifogásolta, hogy a noviszadi semmitőszék elnökét az első kategória második osztályába sorozták, holott magasabb rang illetné meg, mert kiváló jogász, aki Magyarországon is előkelő állásban volt. Végül bejelentette, hogy a javaslat mellett szavaz.

Polics horvát föderalista kifejtette, milyen siralmas az igazságszolgáltatás Horvátországban és Muraközben. A birtokrendezés, valamint a telekkönyvi kérdés rendezésére nagyobb hitelek beállitását követelte.

Popovics Szvetiszláv Pribicsevics-párti rámutatott arra, hogy az igazságügyminisztérium törvényhozó tevékenysége egészen minimális. Nincs még egységesitve sem a büntető, sem a polgári jog, sem a váltó, sem a kereskedelmi jog. Az illetékek és azok behajtása szerinte lehetetlenné teszik az igazságszolgáltatást.

Smodelj néppárti szerint a minisztérium számára nincs elég hitel. Csodálkozik azon, hogy a minisztert az ellenzéknek kell a kormánytöbbséggel szemben támogatni. Részletesen foglalkozott a szlovéniai igazságügyi állapotokkal és rámutatott arra, hogy a szlovén biróságok az utóbbi időben politikai és pártbefolyások alá kerültek.

Beszéde után *Srskics* Milán igazságügyminiszter válaszolt az ellenzéki beszédekre. Kijelentette, hogy a jövőben a minisztérium nagyobb gondot fog forditani a birói tekintély megvédésére.

A miniszter beszéde után *a költségvetési tervezetet 14 szavazattal 6 ellenében elfogadták.*

A bizottság pénteken is folytatja munkáját és a földmivelésügyi és vallásügyi tárcák költségvetésének tárgyalása fog következni.

A radikális párt főbizottságának ülése

A radikális párt szükebb főbizottsága csütörtökön este ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy január 30-ikán Beogradban Pasics elhunytának hat hetes fordulója alkalmából nagy gyászünnepélyt tart. Elhatározták, hogy a február 12-iki szokásos ünnepélyt nem tartják meg, hanem ehelyett gyülést tartanak, amelyen Pasics életét és munkásságát fogják ismertetni. Elhatározták az ülésen azt is, hogy a Pasics-emlék és szoborbizottságba meghivják a különböző testületeket pártpolitikára való tekintet nélkül.

A főbizottság a varasdini gyülésre dr. *Jovanovics* Vásza minisztert, továbbá *Kátics* és *Grgin* képviselőket küldte ki. Megegyeztek abban is, hogy a kerületi [illegible] ahol a radikális párt nem állitott föl önálló listát, felhivják a radikális párti választókat, hogy a radikális disszidens listára szavazzanak.

Megszünnek a vasuti szabadjegyek

A minisztertanács csütörtök délelőtt ülést tartott, melyen a miniszterek kijelentése szerint kizárólag kisebb jelentőségű resszortügyekkel foglalkoztak. A közlekedésügyi miniszter beterjesztette a vasuti szabadjegyekre vonatkozó uj szabályrendeletet. Teljes szabadjegyet a közlekedésügyi miniszter javaslatára csak a miniszterelnök adhat. *A szabályrendelet megszünteti a sajtó szabadjegyeit* is és ezentul az ujságirók negyedáru jegyekkel utazhatnak.

A minisztertanács után *Perics* Ninkó külügyminiszter, *Makszimovics* Bózsó belügyminiszter és *Srskics* Milán igazságügyminiszter továbbra is ott maradtak a miniszterelnöknél, akivel körülbelül fél óráig tanácskoztak. A konferencián, hir szerint, *az ország külpolitikai helyzetéről volt szó.*

A pénzügyi bizottság és az igazságügyi tárca költségvetése

A pénzügyi bizottság többségi tagjai délelőtt konferenciát tartottak. A konferencián, melyen résztvett az igazságügyminiszter is, az igazságügyi tárca költségvetéséről tanácskoztak és elfogadtak különböző módositó javaslatokat.

A jugoszláv parlamenti delegáció februárban utazik Prágába

Seba csehszlovák követ felkereste *Trifkovics* Márkó házelnököt, hogy megbeszélje vele a husztagu jugoszláv delegáció prágai utazását. Ezt a delegációt még a csehszlovák képviselők beogradi látogatása alkalmával választotta meg a szkupstina azzal a feladattal, hogy a csehszlovák delegációval karöltve kidolgozza a két ország gazdasági és kulturális közeledésének programját. Seba és a házelnök abban állapodtak meg, hogy *a jugoszláv delegáció február második felében utazik el Prágába.*

Cena albán követ Davidovics Ljubánál

Délelőtt megjelent a parlamentben Cena bég albán követ, aki fölkereste *Davidovics* Ljubát, az egyesült ellenzék vezetőjét.

Az albán követ látogatása nagy feltünést keltett, de mint értesülünk, Cena látogatása Davidovicsnál *tisztára magánjellegü volt.*

Perics külügyminiszter pénteken Sabácra utazik

Perics Ninkó külügyminiszter pénteken Sabácra utazik, ahol agitációs gyüléseket fog tartani.

Kalandos utazás

Turn-Szeverintől Vrsacig

Tizenötéves vasuti tolvajt fogo't el a pancsevói rendőrség

Pancsevóról jelentik: A pancsevói hajóállomáson egy detektiv letartóztatott egy elegánsan öltözött tizenötéves fiu, aki nem tudta magát igazolni. A fiu a rendőrségen Ilics bünügyi rendőrkapitány előtt rendkivül érdekes vallomást tett.

Elmondotta, hogy I. Gyurának hivják és Turn-Szeverinben egy román hadnagynál szolgált, azonban gazdája, amikor a szolgálatért pénzt kért, áttoloncoltatta Jugoszláviába. Itt több helyen szolgált és mikor megtakaritott egy kis pénzt, haza akart utazni, de a román konzulátuson nem kapott utleyelet. Erre Szmederevóba utazott, hogy munkát keressen. A vasuton egy alvó utas zsebéből kilopta a pénztárcáját, amelyben hatezer dinár volt.

Szmederevóról hajón Pancsevóra, majd Beogradba ment és a pénz nagy részét uccai lányoknak adta, azonkivül egy beogradi soffőr is kicsalt tőle hatszáz dinárt, egy állitólagos detektivnek pedig, aki »letartóztatta«, ezer dinárt adott. Azután ruhát, cipőt és órát vásárolt magának és a megmaradt pénzen Pancsevóra jött, ahol letartóztatták.

A tizenötéves zsebtolvajt átadták a pancsevói ügyészségnek.

Elhangzottak a perbeszédek

a szombori kiutasitási panama bünpörében

Az ügyész bejelentette, hogy Sztojkov ellen is vádat emel az utlevél-kijárások miatt

Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken csütörtökön folytatták a kiutasitási panamapör főtárgyalását, a mely iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg. A tárgyalótermet zsuffolásig megtöltötte a közönség és feszült érdeklődéssel várta azt a percet, amikor dr. *Masirevics* Bránkó törvényszéki elnök a tárgyalást megnyitotta. Fokozta az érdeklődést az a körülmény, hogy *a csütörtöki tárgyaláson hallgatták ki dr. Sztojkov Mózes volt bácsmegyei alispánt*, aki jelenleg fegyházbüntetését tölti Mitrovicán. Sztojkov mint tanu szerepel ebben a bünügyben, miután szoros összeköttetésben állott a vádlottakkal. Közvetlen a tárgyalás megnyitása előtt vezette be a tárgyalóterembe a volt alispánt két szuronyos fegyházőr.

A tárgyalást féltizkor nyitotta meg dr. Masirevics elnök és Sztojkov Mózest szólitja az elnöki emelvény elé.

Sztojkov Mózes dr. vallomása

Sztojkov a hozzáintézett kérdésekre előadja, hogy abban az időben, amikor őt kaució ellenében szabadon engedték, Beogradban ment, ahol ügyvédi irodában, mint ügyvédjelölt vállalt állást. Beogradban megismerkedett valami *Dugancsics* nevü volt ujságiróval, aki akkor a Kolumbusz kivándorlási társaság ügynöke volt és ez a Dugancsics beszélgetés alkalmával közölte vele, hogy nagy összeköttetései vannak a belügyminisztériumban,

könnyen tud amerikai utlevelet szerezni és esetleg, ha tud olyanokat, akik Amerikába akarnak kivándorolni, vezesse hozzá, a hasznon majd megosztoznak.

— Kevéssel utóbb — folytatta Sztojkov vallomását — Gyermanov ajánlotta nekem, hogy szerezzem meg Merg Erzsébet és Schmidt Mária amerikai utlevelét. A két asszony fel is keresett, mire én elvezettem őket a Kolumbusz-irodába, ahol megállapodtak velük, hogy *tizenötezer-tizenötezer dinárért megszerzik számukra az utlevelet.* Én az asszonyoktól előlegképen átvettem hatezer dinárt és a hátralévő huszonnégyezer dinárt akkor kellett volna megfizetniök, amikor megkapják az utlevelet. Miután az utlevelek megszerzése nem sikerült, én ezerötszáz dinárt visszaküldtem Merg Erzsébetnek és Schmidt Máriának azzal, hogy a hatezer dinárból megelőzően négyezer dinárt átadtam a Kolumbusz-irodának, ötszázat Gyermanovnak.

Az ügyész: Mikor küldte vissza pénzt?

A tanu: Amikor megtudtam, hogy már nem akarják az utleveleket.

Az ügyész: Hiszen előzően azt irta az asszonyoknak, hogy utleveleik már készen vannak.

A tanu: Igen.

Az elnök (megmutat egy iratot, amely szerint a Kolumbusz beadta az utlevelek iránti kérvényeket a belügyminisztériumhoz, amely azután az irat kiséretében a kérvényeket a főispáni hivatalhoz küldte át): Talán ez a miniszteri jóváhagyás, hogy az utlevelek kiállithatók?

A tanu: Azt hiszem, igen.

Az ügyész: Nézze, maga alispán volt, a vármegye első tisztviselője, doktor juris, teológiai tanár, annyit tudhat, hogy ez az irat nem lehetett a miniszteri jóváhagyás.

Sztojkov nem válaszol semmit, mire az ügyész inditványozza, hogy a biróság olvassa fel azokat a leveleket, amelyeket Sztojkov Mózes 1924 julius ötödikén, julius huszonkilencedikén és augusztus tizenhetedikén irt Merg Erzsébetnek, valamint Schmidt Máriának. A biróság helyt ad az inditványnak, mire az elnök felolvassa a leveleket.

Sztojkov levelezése

Az elnök (olvassa a levelet): ... *A maga ügye el van intézve.*

Jöjjön azonnal Beogradba és hozza magával a pénzt.

Nem kell félnie senkitől, de sietnie kell, mert a kvóta megtelik. Jöjjön azonnal. A második levél... *Önöknek és Gyermanovnak sokszor irtam, hogy ügyük el van intézve. Sietniök kell, mert a kvótát nem tudjuk továbbra is fenntartani. Már tiz nap eltelt azóta, hogy Gyermanov itt volt és azt mondta, hogy elküldi Önöket. Amikor sürgős volt maguknak eljöttek...* A harmadik levél... *Mindkét levelüket megkaptam és tudom miről van szó.*

Ezerötszáz dinárt elküldtem, négyezer a Kolumbusz-irodánál van, ötszázat pedig Gyermanovnak adtam.

A kivándorlási irodának igaza van, ha nem utaznak el, az nem az ő baja. Az irataikért jöjjenek személyesen. Nem járja, hogy engem szaladgálni hagytak 4—5 hónapon keresztül. Nem segithetek a bajukon. Tanácsolom, hogy vegyék ki az utlevelüket. Nekem csak kellemetlenségem volt, csak futkostam ügyükben. Én ennek dacára visszaadom a nekem szánt összeget és hagyjanak békén...

Skanyecz védő a tanuhoz: Van-e eset arra, hogy utleveleket a miniszteriumban is kiállitanak?

A tanu: Igen.

Az ügyész: Nem igaz... Még egyszer kérdem, ön az imént felmutatott iratról azt hitte, hogy engedély az utlevelek kiállitására?

A tanu: Kérem nem én vagyok a főkorrupciós. Vannak mások, főleg magasabb helyeken. Bár nekem annyi pénzem volna, amennyit ilyen módon a miniszteriumban elfogadnak. Én annakidején megakartam Önnek mutatni az utat, hogy hol kell keresni a főbünösöket, de ügyész ur elzárta az utat...

Az elnök: Ön itt tanu, régi ügyeiről nem beszélhet...

Kracsárevics védő kéri a tanu megesketését,

de az ügyész ellenzi, mert ugy találja, hogy Sztojkov is bünös.

A biróság a tanut nem esketi meg.

A biróság ezután *Rádics* Milán főispáni titkárt hallgatja ki tanuként, az amerikai utlevelek kiállitása körül szükséges eljárás felől, majd *Jambrusics* Nikola, a megye utlevélosztályának vezetője tesz vallomást.

Az áldozatok

A következő tanu *Reiter* Erzsébet cservenkai asszony, aki elmondja, hogy Pálics kétezer dinárt kért tőle utlevélért, előlegképpen adott neki kétszáz dinárt, de később a pénzt visszaadta. Hasonlóan vallanak *Kurcz* Krisztián, *Biró* János, *Benő* Katarina, *Scheinber* Rozália, *Dusin* Károly, *Burger* Ádám, *Kern* Augusztin, *Schmidt* Péter, *Hecker* Károly cservenkai lakosok, akik előlegüket valamennyien visszakapták. Viszont nem kapták vissza pénzüket Hossfeld Ádám, Rohács Vendel gákovói lakosok.

A délutáni tárgyalás

Délután fél négykor vonul be a biróság a tárgyalóterembe, amely ezuttal is zsufolásig megtelt. Dr. Masirevics Bránkó elnök lezárja a tanu-kihallgatásokat és felszólitja az ügyészt, hogy mondja el vádbeszédét.

Sztojkov ellen is vádat emel az ügyész

Kupuszárevics Mihály dr. ügyész vádbeszédében bejelenti, hogy Pálicsot illetőleg a vádat módositja. A Hódosi-testvérek esetében kétségtelenül bebizonyult, hogy Pálics csalás kisérletét követte el. Ezt igazolja Bruch és Klein vallomása, valamint az, hogy dr. Magossy Irma, akivel Pálics intim viszonyban volt, amikor Pálicsot letartóztatták, a károsultak előtt kijelentette, hogy ő és egy beogradi tisztviselő állt Pálics háta mögött. Gyöngyösi esetében szintén csalás kisérlete állapitható meg, ugyszintén Schmidt Mária, Merkl Erzsébet esetében is. A másodrendü vádlott: *Fuderer* Rudolf csalás kisérletének büntettét követte el. Gyermanov, Gyurisics pedig mint bünsegéd vonható felelősségre.

Sztojkov Mózes dr. volt alispán és Dugancsics, a Kolumbusz-iroda vezetője ellen külön fog vádat emelni.

Kracsárevics Sándor dr. ügyvéd, Pálics védője kéri, hogy miután az ügyész és még két vádlott ellen a vádat megváltoztatta, a tárgyalást halasszák el, a biróság azonban *elutasitja a kérést* és ugy határoz, hogy a Gyermanov ellen emelt uj vádat elkülöniti.

Az antiszemita Pálics

Kracsárevics Sándor dr. védő ezután megkezdi védőbeszédét. Kijelenti, hogy

Pálics ellen azért indult hajsza, mert azt hiszik róla, hogy antiszemita.

Ha egy Kohnról, vagy Löwről volna szó, akkor egészen biztosan nem csinálnának ilyen nagy hü-hót az egészből és a sajtó is hallgatna. Az ügyész beszédével polemizálva hangsulyozza, hogy ha már Pálicsot a vádlottak padjára ültették, oda kellett volna ültetni a kijáró ügyvédet és a belügyminiszteri főtisztviselőt. Nem igaz az, hogy a belügyminisztériumban nem lehet kapni utlevelet; ismert egy Hajdu nevü bizonytalan existenciáju szombori fényképészt, aki, miután a szombori rendőrség elutasitotta kérvényét, leutazott Beogradba és

a belügyminisztériumban szerzett egy amerikai utlevelet, mint dobrovoljac és mint beogradi illetőségü.

Kupuszárevics ügyész reflektál a védő beszédére. A tárgyalást pénteken folytatják.

Nem üritik ki január 31-én a Rajna-tartományt

Briand külügyi expozéja a francia minisztertanács előtt

Párisból jelentik: A Rajna-tartomány időelőtti kiüritése, amelyről a német sajtó ugy irt, hogy január hó 31-ikén feltétlenül bekövetkezik, tulajdonképpen csak most kerül szóba a francia minisztertanácson.

A *Petit Parisienne* értesülése szerint *Briand* csütörtökön folytatta külügyi expozéját a minisztertanács ülésén és csak most ismertette a kormány tagjaival a Stresemannal folytatott tárgyalásait. Briand expozéjában véget vetett azoknak a legendáknak, amelyek a Rajna-tartomány kiüritése körül keletkeztek és utját szegte a további sajtópolémiáknak, amelyeknek során már kezdett meggyökereződni az a hit, hogy a szövetséges csapatok február elsejére feltétlenül kiüritik a német megszállt területeket.

A napokban maga Briand kijelentette ujságirók előtt, hogy a Rajna-tartomány kiüritéséről nem tárgyalt Genfben Stresemannal, aki csak egyszer futólag vetette fel ezt a kérdést Thoiryban, amikor a német külügyminiszter azt mondotta, hogy a lelkek közeledése addig nem képzelhető el, mig idegen katona áll német területen. Erre Briand azt válaszolta Stresemannak, hogy csupán Németországtól függ a megszállás megszüntetése és a német kormánynak meg kell mindent tenni ennek érdekében.

Aki lop

ne inditson rágalmazási pert

Klek község volt birója ellen, aki a tanuvallomások után elállt a vádtól, eljárás indult sikkasztás miatt

Becskerekről jelentik: A becskereki járásbiróság helyszini tárgyalást tartott Klek községben egy rágalmazási perben, amely egészen szokatlanul fejeződött be. *Totán* Aurél volt községi biró, a radikális párt volt elnöke perelte be rágalmazásért *Arnold* Ferenc kleki vendéglőst, aki egy alkalommal azt állitotta róla, hogy tolvaj.

Minthogy Arnold Ferenc több mint hatvan tanut jelentett be, akikkel bizonyitani kivánta állitásának valóságát, *Nikolics* Milos járásbiró a nagyszámu kleki tanura való tekintettel helyszini tárgyalást rendelt el és a biróság kiszállt Klekre. A kihallgatott tanuk sorban ugy vallottak, hogy tudomásuk van arról, hogy *Totán Aurél birókorában bizonyos községi célokra pénzt szedett össze, amelyet nem vezetett be a községi könyvbe, hanem megtartotta magának. Tudnak a tanuk arról is, hogy Totán a községi bevásárlások alkalmával nagyobb összegeket könyvelt el, mint amennyit valóban kiadott.* Harminc tanu tett a járásbiró előtt ilyen vallomást, mire a felperes Totán a további tanukihallgatásoknak azzal vágott elébe, hogy *bejelentette, hogy visszavonja az Arnold Ferenc ellen tett feljelentését.* A biróság az eljárást azonnal megszüntetettnek jelentette ki és kötelezte Totán Aurélt a perköltségek viselésére.

A becskereki főszolgabiróságon érdeklődtünk, hogy milyen lépések fognak történni a per ilyen kimenetele következtében. Azt az értesülést nyertük, hogy *a főszolgabirói hivatal már megtette a bünvádi feljelentést sikkasztásért* Totán Aurél volt községi biró ellen a becskereki törvényszéken.

Ljubliana nyerte

az országos sakkbajnokságot

A ljubljanai sakkör csapata 6:2 arányban legyőzte a szuboticai játékosokat

Jugoszlávia országos sakkbajnokságának döntő mérkőzését csütörtökön játszották le Szuboticán. A ljubljanai és a szuboticai sakk-kör nyolc-nyolc versenyzője került szembe és a ljubljanaiak a mérkőzést fölényes biztonságagl nyerték meg. Ljubljana győzelme nem volt váratlan, hiszen a ljubljanai sakk-kör gárdája kétségkivül az ország legjobb együttese, de azért a szuboticai játékosok gyenge szereplése a nagyszámu nézőközönség körében csalódást keltett.

A játékosok legnagyobb része két-három óra alatt elvérzett és amikor este hét órakor a versenyt félbeszakitották, Ljubljana győzelme már biztositva volt. A ljubljanaiak 5:1-re vezettek. Az egyetlen szuboticai győztes *Schreiber* Imre volt. A legfiatalabb szuboticai versenyző rendkivül öletes, merész játékkal késztette megadásra ellenfelét. Először az *Engel* János — *Jerosov* Alekszij játszma nyert befejezést. Jerosov a legerősebb ljubljanai játékosok egyike, könnyen ellenállott Engel vezérgyalog-megnyitásának és átvéve a kezdeményezést győzött.

Ezután *Steinfeld* Sándor adta fel játszmáját *Pircz* Vásza ellen. A ljubljanai Pircz kezdett, ugyancsak vezérgyaloggal. Néhány lépés után Steinfeld nagyon előnyös pozíciót dolgozott ki ma-

gának, de egy elnézett lépés után Pircz biztosan és könnyen győzte le.

A harmadik mérkőzést *Rupnik* Zdenko (Ljubljana) nyerte *Gräber* János ellen. Gräber játszott a világos bábokkal és Réti—Zuckertort megnyitással kezdett. A fiatal Rupnik Ljubljana legnagyobb jövőjü játékosa. Rendkivül heves küzdelem után győzött.

Ezután *Csillag* István adta fel *Vogelnik* Adolf ellen. Vogelnik vezérgyalog játszmát kinált. Korrekt megnyitás után egyforma állás alakult ki, sőt Csillag állása végjátékban jobbnak látszott, de a szuboticai játékos hibázott és kénytelen volt feladni.

Ugyanakkor adta fel a játékot *Vidmár* Ciril ellen *Boschán Jakab*. A szuboticai Boschán játszott a fehér figurákkal és Vidmár sziciliai védelemmel védekezett. A fehér némileg jobb pozicióban, biztos remiszre állt, de látva a szuboticaiak rossz állását, minden áron győzni akart és ezért veszitett.

A fiatal *Schreiber* Imre *Muzlikov* Rudolfial került szembe. A ljubljanai kezdett damengambitot. A középjátszmában Schreiber egy gyalogot nyert, majd előnyét háromszoros tisztáldozattal három gyalogra emelte, azután toronycserét kényszeritett ki, *mire a ljubljanai Muzlikov* a játékot feladta.

A *Furlani* Ljudevit (Ljubljana — dr. *György* Imre és *Kohn* (Szubotica) — *Sever* Izor játszmákat hét órakor megszakitották és folytatásukat este kilencre halasztották, azonban a játékosok később megállapodást kötötiek, amely szerint a mérkőzést remisre adták. Igy az utolsó két játszma eldöntetlen volt.

Téves információkon alapultak

a pénzügyigazgatóságok adófelebbezései

A jövőben az adóreferensek csak alaposan megokolt felebbezéseket nyujthatnak be — A pénzügyminiszterium kiküldött e konferenciát tartott Szubolicán

A pénzügyminisztérium részéről csütörtökön Szuboticán tartózkodott *Percsics* Péter, az állami egyenesadók osztályának vezértitkára, aki a felmerült adósérelmekkel kapcsolatban hosszasan tanácskozott a főispáni hivatalban. Percsics szuboticai látogatása összefügg dr. *Sztipics* Károly főispán intervenciójával. A főispán ugyanis, mint a *Bácsmegyei Napló* megirta, amikor legutóbb Beogradban tartózkodott, a pénzügyminiszternél közbenjárt a szuboticai adófizetők sérelmeinek orvoslása érdekében. A főispán részletesen ismertette a szuboticai viszonyokat és az ő közbenjárásának köszönhető, hogy a pénzügyminiszter nemcsak adókönnyitéseket adott a szuboticai adófizetőknek, hanem igéretet tett arra vonatkozóan is, hogy Szuboticára küldi egyik referensét, a szuboticai adóügyek megvizsgálására.

Percsics vezértitkár csütörtökön délelőtt kereste fel hivatalában dr. Sztipics főispánt, akivel behatóan tanácskozott. A tanácskozáson résztvett *Damjanovics* Milán, a szuboticai Lloyd titkára is, a kereskedők és gyárosok érdekképviseletében. Percsics a tanácskozások során közölte, hogy a tudomására jutott sérelmeket már áttanulmányozta és annak megfelelően adott utasitásokat az adóreferenseknek. Kijelentette, a sérelmek főképp onnan származnak, hogy a pénzügyigazgatóságok — kevés kivétellel — megfelebbezték az adókivető bizottságok határozatait és ezeket a felebbezéseket a pénzügyminisztérium mindenkor jóhiszemüen elfogadta. A minisztérium azonban utóbb rájött, hogy *az adókivető bizottságok mellé beosztott adóreferensek számtalan esetben az adófizető rovására tévedtek, nem ismerték a helyi viszonyokat és a felebbezésük téves információkon alapult.* A minisztérium már segitett ezen a bajon és elrendelte, hogy a jövőben csak olyan felebbezéseket terjesztenek fel az adóreferensek, amelyek kellően, adatok felsorolásával indokolják a felebbezés jogosultságát. Hézagos adatokat tartalmazó felebbezéseket a minisztérium a jövőben nem fogad el.

Dr. Percsics kijelentéseit ugy dr. Sztipics főispán, mint Damjanovics titkár megnyugvással vették tudomásul.

A minisztérium kiküldötte Szuboticáról tovább utazik a többi vajdasági városokba, Becskerekre, Szentára, Szombor ba, ahol szintén meg fogja vizsgálni az adó-viszonyokat.

A vajdasági ügyvédi kamara

a szuboticai jogi fakultás áthelyezéséért

Noviszad város közgyülése hétfőn fo lalkozik az ügyvédi kamara átiratával

Noviszadról jelentik: A szuboticai jogi fakultás Noviszadra való áthelyezéséről már sokat beszéltek, mindeddig azonban a hivatalos testületek nem foglaltak állást ebben a kérdésben. A Noviszadon székelő vajdasági ügyvédi kamara szerdai ülésén foglalkozott ezzel a kérdéssel és olyan irányban döntött, hogy *a jogi fakultást át kell helyezni Noviszadra.* A kamara elhatározta, hogy átiratban felhivja Noviszad várost, hogy közgyülésen foglaljon állást a jogi fakultás áthelyezése érdekében és járjon el ebben az ügyben az illetékes tényezőknél, a kormánynál, a parlament elnökségénél és a pártkluboknál.

Adamovics István dr., az ügyvédi kamara elnöke a kamara akciójáról a következőket mondotta a *Bácsmegyei Napló* munkatársának:

— Az ügyvédi kamara most az egyetemek szervezetéről szóló uj törvénnyel kapcsolatban konkrét formában inditotta meg ezt az akciót, amely nem uj keletü ugyan, de most dülőre kell vinni, mert számtalan közérdekü érv szól az áthelyezés mellett. A fakultás elhelyezése Noviszadon biztositva van. Tudvalevőleg néhai *Atanackovics* Platon bácsi görögkeleti püspök erre a célra hagyományozta a Pasics-uccában levő régi püspöki palotát. Ezenkivül rövidesen elkészül a noviszadi uj postapalota, ahova a postaigazgatóság is beköltözik és ezáltal felszabadul a tizenkét lakásból álló eddigi postaigazgatósági épület. Végül köztu-

— Az áthelyezés indokolt és szükséges. Noviszadon székelnek az összes vajdasági felsőbb biróságok és igy a rendkivüli tantárgyként tanitott magyar törvényeket, amelyek a Vajdaságban még érvényben vannak, az arra hivatott szakerők előadhatnák. Noviszad kiszélesitett tanácsa hétfőn tárgyalja az ügyvédi kamara memorandumát és hiszem, hogy az akció sikerre vezet.

A szuboticai jogi fakultás Noviszadra való áthelyezésére vonatkozólag megkérdeztük dr. *Atyimovicsot,* a szuboticai jogi fakultás dékánját, aki a következőket mondotta:

— Hivatalos helyen még nem került szóba a szuboticai jogi fakultás Noviszadra való áthelyezésének terve. Az áthelyezésre irányuló akciónak lokális szinezete van. A noviszadi jogászok iniciativája az egész, akik az áthelyezés érdekében természetesen érveket sorakoztatnak fel, hogy indokolttá tegyék az áthelyezés szükségességét. Ha az áthelyezés tervét illetékes helyen vetik fel mi is érvekkel, nem lokális, hanem általános szinezetü érvekkel állunk elő, de erről egyelőre szó sincs.

HIREK

— **Görög-keleti ujév.** Pénteken ünneplik a pravoszlávok ujévüket. A városi és állami hivatalokban munkaszünet lesz és a szuboticai városi hatóság rendelete szerint az üzletek is csak délig tarthatók nyitva. A görög-keleti templomban ünnepi istentisztelet lesz, amelyen megjelennek a polgári és katonai hatóságok vezetői.

— **Tiszteletbeli főszolgabirói kinevezés.** Noviszadról jelentik: Dr. Petrovics Milivoj bácskai kerületi főispán a pravoszláv ujév alkalmával Kékity Bozsidár nyugalmazott csurogi jegyzőt közigazgatási szakirói tevékenységéért tiszteletbeli főszolgabiróvá nevezte ki.

— **Elkészültek az 1925. évi negyedosztályu kereseti adólajstromok.** A negyedosztályu kereseti adólajstromok az 1925. évre és az 1921—1924. évekre szóló pótadólajstromok elkészültek. Az adólajstromok a városi adóhivatal 62. számu szobájában tekinthetők meg.

— **Meghalt a budiszávai evangélikus lelkész.** Noviszadról jelentik: Derner Gusztáv Adolf budiszavai evangélikus lelkész hosszas betegség után hétfőn Budiszaván harminc éves korában meghalt. A holttestet behozták Noviszadra, ahol a koporsót az evangélikus templomban ravatalozták fel és csütörtökön délután két órakor temették nagy részvét mellett.

— **Ünnepi istentisztelet keretében nyujtották át a szegedi főrabbinak felsőházi mandátumát.** Szegedről jelentik: Lőw Immanuel szegedi főrabbinak csütörtökön nyujtották át ünnepélyes keretek közt a felsőházi mandátumát. Budapestről dr. *Mezei* Ferencnek, az Országos Izraelita Iroda elnökének vezetésével küldöttség vitte Szegedre a mandátumot, amelyet a templomban adtak át a tudós főrabbinak ünnepi istentisztelet keretében. Lőw Immánuel dr. hitszónoklatban köszönte meg a magyar zsidóság bizalmát. Este a zsidó hitközség székházában diszközgyülés volt, amelyen több szónok üdvözölte Lőw Immanuel főrabbit, aki meghatva mondott köszönetet az ünneplésért.

— **A sanghaii angol negyed elbarrikádozza magát.** Londonból jelentik: A Daily Telegrap jelentése szerint Délkinában rohamosan terjed az angolellenes mozgalom. Honam tartomány ötszázezer lakosu fővárosában, Csan-Saban általános sztrájk tört ki és bojkottáliák az angol árukat, a városból az angol asszonyok és gyermekek egy angol hajó fedélzetére menekültek. Sanghaii jelentés szerint a sanghaii angol városrészben támadástól félnek. A házakat eltorlaszolták, az iskolákat bezárták. A helyzet nyugtalanitó, mert a kinai munkások között izgatók eredményes munkát végeznek.

— **Szombaton temetik Ribarzs Ottokárt.** Beogradból jelentik: Ribarzs Ottokár dr.-t, az elhunyt diplomatát szombaton délelőtt tiz órakor temetik. A temetésen, melyet az állam rendez, Nesics Ljuba, a Beogradban időző varsói jugoszláv követ fog a külügyminisztérium nevében gyászbeszédet mondani.

— **A budapesti itélőtábla megkezdte Rákosi Mátyás és társai bünpörének tárgyalását.** Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék, mint ismeretes, Rákosi Mátyás és társainak bünpörében annak idején Rákosi Mátyást nyolc és fél, Ori Károlyt négy, Gögös Ignácot három és fél, Hámán Katót két évi és négy havi, Weinberger Zoltánt nyolc és Vági Istvánt egy évi börtönre itélte és még tizenöt vádlottat egy-két évi szabadságvesztésre itélt. Felebbezés folytán az ügy az itélőtábla elé került, a mely csütörtökön kezdte meg a bünpör tárgyalását. Szuronyos fegyőrök kisérték a vádlottak hosszu sorát a tárgyalóterembe. A tárgyalás első napja az iratok ismertetésével telt el. A tárgyalás valószinüleg három napig fog tartani.

A SORSÜLDÖZÖTTEK
A VÁROSI MOZIBAN
naponta 4 6 8·30 órakor

— **Krombholz Károly hangversenye.** Óriási érdeklődés előzi meg a Szuboticáról indult fiatal zongoraművésznek, Krombholz Károlynak a városi szinház nagytermében szombaton, január 15-én este fél kilenc órai kezdettel megtartandó hangversenyét. Krombholz Károly már szép külföldi sikerre tekinthet vissza és ez mindenkép indokolttá teszi azt a nagy érdeklődést, amely a szuboticai származásu fiatal zongoraművész koncertje iránt megnyilvánul. A hangverseny müsora: 1. a) Beethoven: Andante favori, b) Chopin: Polonaise C-moll, Fantasie Impromtu, Etude, Walzer, Ballade As-dur. 2. a) Rachmaninoff: Prélude, b) Liszt: XII. Rapsodia, III. Schumann: Etudes symphoniques. A hangversenyre jegyek már kaphatók Krombholz zongorahangolónál és a Heumann-féle könyvkereskedésben.

— **A cigányvajdaválasztás epilógusa.** Noviszadról jelentik: A noviszadi cigánykolónia — mint megirtuk — január 1-én ősi szokásához hűen vajdaválasztást tartott és Kiss Imrét választotta meg vajdának. Mitrovics György, a vajda ellenjelöltje nem akart belenyugodni a választás eredményébe és megleste a vajdát, akit egy vizeskannával ugy fejbevágott, hogy Kiss véresen összeesett. Deklics Jován dr. noviszadi járásbiró csütörtökön dr. Mogin Száva védőbeszéde után, miután a nagylelkü vajda nem kért kártéritest, csak a vádlott szigoru megbüntetését, 300 dinár és 200 dinár mellékbüntetésre itélte a vajda bantalmazóját. Mitrovics megnyugodott az itéletben.

Uj módszer férfi ruhaszabás tanitásra január 1—30-ig privát, február 1—28-ig tanfolyamra jelentkezőket felvesz Futó Tamás II. Mlinkova ul. 6.

— **Fegyveres komlótolvajok.** Noviszadról jelentik: A bácskopetrováci csendőrség mult évi november 21-ikén három veszedelmes betörőt fogott el. Pesics Brankó bácskopetrováci lakos november 12-ikén a szerbiai Nosajba ment pálinkát vásárolni, ott megismerkedett Palmakovics Ilijával és annak fivérével Makevijával, akiket Petrovácra meg is hivott szvecsárra. A két Palmakovics november 19-ikén el is jött Bácskopetrovácra, ahol Pesics rábirta őket, hogy törjenek be Andrisek Jankó jómódu petrováci komlótermelő házába, ahonnan komlót kellett lopniok. Pesics egész a kapuig kisérte őket, megmutatta nekik, hogy a ház melyik részében van a komló elraktározva és azután visszavonult és két uj barátjára bizta a továbbiakat. Pesics a község szélén várta be a két Palmakovicsot, akik közül Ilija revolverrel, Makevija pedig töltött Manlicherrel volt ellátva. A két betörő el is hozott Andrisek Jankótól két zsák komlót, azt a ház előtt várakozó kocsira rakták és a község szélén várakozó Pesicshez hajtottak, majd behozták a komlót Pesics lakására és másnap eladták Kopcsok Jankó komlókereskedőnek 3020 dinárért. Közben feltünt Andriseknek a két zsák hiánya, bejelentette a lopást a csendőrségnek, amely üldözőbe vette és Palánka határában utól is érte őket. A komlótolvajok fegyveresen ellenálltak és a csendőrök csak hosszu harc után tudták őket ártalmatlanná tenni. A noviszadi kerületi törvényszék csütörtökön tárgyalta a bünügyet és Pesics Bránkót, mint felbujtót másfél évi börtönre, a két Palmakovicsot pedig egyenként egy-egy évi börtönre itélte. Az ügyész és vádlottak felebbeztek.

— **Meghalt Kukla János szuboticai rendőrbiztos.** Csütörtökön délután negyvenkilenc éves korában hirtelen meghalt Kukla János polgári rendőrbiztos, a szuboticai rendőrség egyik érdemes tagja. Kukla huszonöt éven keresztül állt a szuboticai rendőrség szolgálatában és főnökei részéről a legteljesebb bizalmat élvezte. A rendőrbiztost hivatalos ténykedése közben érte a halál is. Csütörtökön délelőtt Mukics András rendőrbiztossal egy suhancot akart felvinni a rendőrségre, amikor a Zrinszki-téren hirtelen rosszu lett és a falhoz esett. A segitségül hivott Mezei László orvos megállapitotta, hogy agyvérzés állott be. A beteget a kórházba szállitották, ahol azonban délben egy órakor meghalt. A rendőrbiztos hirtelen halála széles körökben nagy részvétet keltett.

— **Sulyos testi sértésért hat havi börtön.** A szuboticai törvényszék csütörtökön tárgyalta Marics Mladen és Marics Miladin bünpörét. Marics Mladen 1925 április 14-én Petrics Szávó földmivest vasvillával, lábbal és ökölcl sulyosan megverte. Márics Mladennek később segitségére jött öccse, Miladin is, aki szintén ütötte Petricset. A sulyosan bántalmazott földmivesnek egy bordája betört, azonban nem lehetett megállapitani, hogy melyik törte be a testvérek közül. A szuboticai törvényszék Marics Mladent hat hónapi börtönre, Marics Miladint pedig négy havi fogházra itélte.

— **Egymilliókétszázezer lira egy Segantini-képért.** Milanóból jelentik: Most került aukcióra a legnagyobb milánói mügyüjtő, Benzoni képtára, amelyben százötven nagyértékü modern kép szerepelt, köztük Hayez, Bianchi, Favretto és Segantini is. Ebben a gyüjteményben őrizték a nagy festő, Segantini egyik leghiresebb fiatalkori mestermüvét, a »Két anyát« is, éppen ugy, mint a »Szerelem istenét« és a »Vágtató lovat«. Az utóbbi kettő nyolcszázezer liráért kelt el, mig a »Két anyá«-ért egymilliókétszázezer lirát fizetett egy milánói gyárcs, aki a képet átengedi a városnak, hogy az uj Galleria Civica-ban a »Városi Képtárban« helyezzék el.

— **Charlie Chaplin megsértődött.** Berlini lapok irják, hogy Charlie Chaplin, miután éppen mostanában válópöre miatt sokat beszéltetett magáról, a törvényszék előtt keresi igazát. Egy amerikai illusztrált lap közreadta életrajzát s abban Charlie Chaplinről azt irja, hogy mielőtt a filmhez került, kóbor vándorlegény volt, munkakerülő csavargó. Ezért a sértésért Charlie Chaplin ötszázezer dollár kártéritésre pörölte be a képes folyóiratot.

— **Milanóban letartóztattak egy öt év óta körözött milliós sikkasztót.** Rómából jelentik: Milánóban letartóztatták Morot, az uj országrészek ujjáépitési minisztériumának egykori felügyelőjét, akit már öt éve keresnek, mert 1921-ben raktárigazgatói minőségében több mint egymillió lira állami pénzt tulajdonitott el. Morot a trevisoi törvényszék hét évi börtönre itélte, de sikerült neki Bécsbe menekülnie. Később hamis név alatt visszatért Olaszországba és Milánóban telepedett meg mint fényképész.

— **Az első drámai előadás — magyar mükedvelőkkel.** Nagy érdeklődés előzi meg Szabó Márton mükedvelő-együttesének szombati és vasárnapi előadását, amelyen Bernstein »A tolvaj« cimü háromfelvonásos szinmüve kerül szinre. Ez az első komoly kisérlet, amely mükedvelőkkel adjanak elő komoly és nagy drámát és a törekvés minden rokonszenvet megérdemel. A főszerepeket Reitter Ilonka, *Török* Manci, *Mayer* Béla, *Koncz* Dániel, Kőhalmi Jenő és Szabó Márton játszák. Az előadás a »Matica« szinháztermében lesz és jegyek a Krécsi-féle könyvkereskedésben kaphatók elővételben.

— **Pályázat közegészségtanra.** Beogradból jelentik: A közegészségügyi minisztérium pályázatot hirdetett a középiskolák negyedik és hetedik osztályaiban tanitandó közegészségtan megirására. Az első dij 20.000, a második dij 10.000, a harmadik dij 5000 dinár. A pályamunkák ezévi március 15-ig nyujtandók be a közegészségügyi minisztériumba.

— **Halálozás.** Dungyerszki Antal apatini vendéglős hetvenkétéves korában e hó 12-én Apatinban meghalt. Az elhunyt vendéglőst kiterjedt rokonság gyászolja.

— **A noviszadi orosz emigránsok vendége.** Noviszadról jelentik: Pávicsenkó orosz tábornok értesitette a Noviszadon és környékén tartózkodó orosz emigrációt, hogy Naumenkó tábornok, volt cári kormányzó, aki Párisban él, vasárnap délelőtt tizenegy órakor Noviszadra érkezik a noviszadi orosz emigráció meglátogatására. A noviszadi orosz kolónia a kormányzót a pályaudvaron nagy ünnepélyességgel, kozák bandériummal kivánja fogadni. Vasárnap déli egy órakor a Nikolajevszka iskolában a noviszadi orosz emigráció gyülést tart, amelyen Naumenkó tábornok beszédet fog tartani. Délután hat órakor a Három Korona vendéglőben táncestély lesz a kormányzó tiszteletére.

— **A zagrebi Opera vendégszereplése Szuboticán.** A zagrebi Operaház müvészei február elején vendégszerepelnek a szuboticai Városi Szinházban. Az Operaház müvészei bemutatják Baranovics: »Mézeskalácssziv« cimü balletjét és Smetana »Eladott menyasszony« cimü operáját.

— **Pearl White regényes szerelme.** Párisból jelentik: A filmsztárok közül Pearl White volt az, aki leginkább és legtöbbször szerepelt kalandos mozidrámákban. Egyik filmjének meséje most a valódi életben valósul meg. Pearl White Egyiptomban töltötte a nyarat és megismerkedett egy valódi sejk-kel. A sejk beleszeretett, de Pearl White nem törődött vele és Párisba utazott. A sejk követte őt és mint a francia lapok irják — nemsokára házasságra kerül a sor.

— **Budapesti portréfestő Szuboticán.** Szántó Lajos budapesti festőmüvész, a magyar fővárosban általánosan ismert portréfestő jelenleg Szuboticán tartózkodik, mint dr. *Boschán* Samu ügyvéd vendége. A kiváló piktor Párisból jött, ahol a Salon tavaszi tárlatán is szerepelt és Judit cimü képét a francia állam vásárolta meg. Néhány hétig fog Szuboticán tartózkodni és ezidő alatt vállal portrérajzokat és festményeket, főleg gyermekportrékat.

— **Tömegesen végzik ki a mexikói lázadókat.** Newyorkból jelentik: Egy amerikai kiránduló társaság, amely Mexikó City környékén volt turista uton, egy amerikai lapban azt irja, hogy hazatérőben Ozunba környékén a fákon és telegráf póznákon 142 akasztott embert számláltak össze, akiket a mexikói kormány mint lázadókat kivégeztetett.

— **Öngyilkos cselédleány.** Noviszadról jelentik: Dorogi Mária feketicsi cselédleány Safarikova-ucca 1. szám alatt levő munkahelyén csütörtök reggel hét órakor marólugot ivott. Eszméletlen állapotban szállitották a kórházba. Tettének oka ismeretlen.

»Schicht-posta«. Ez a neve a legujabb gyermekujságnak, amelyet a Jugoszláv Schicht r.-t. ujévi ajándékul ad minden vevőjének. A gyermekujság gyönyörü kiállitásban jelent meg, tele van szebbnél-szebb képekkel, mesékkel és hasznos tanácsokkal. A »Schicht-posta« ugy a gyermekvilágnak, mint a háziasszonyoknak nagy örömet fog szerezni.

— **Kultur-est a Népkörben.** A szuboticai Népkör szombat esti kulturestélyét rendkivüli nagy érdeklődés előzi meg. Az estélyen dr. Munk Arthur orvosi előadással, Szegedi Sándor hegedü-koncerttel és Szabó B. Istvánné énekszámokkal fog szerepelni. A zongorakiséretet Barsy Ily és Szárics Piroska látják el. Müsor után a Konrath d. d. cég rádió-koncertet ad. Az estély nyolc órakor kezdődik, belépődij nincs.

A **SAND** február hó 1-én rendezi meg ezidei bálját a Bárány-szálloda összes termeiben.

— **A hamis magyar koronák.** Noviszadról jelentik: A noviszadi ügyészség azzal vádolta Törtös István kereskedőt, Koloper Béla szabót, Vince Gyula asztalost, Kálmán Róza házvezetőnőt, Sljoti József kereskedőt, Bicskei Pálné uccai árust és Börcsök Józsefné kávéméréstulajdonosnőt, sztarakanizsai lakosokat, hogy 1920-ban hamis bélyegzővel látták el a régi osztrák-magyar koronákat és azokat forgalomba hozták. A törvényszék Koloper Bélát, Kálmán Rózát és özvegy Börcsök Józsefnét elévülés cimén felmentette. A többi vádlott ismeretlen helyen tartózkodik és ezért a biróság a körözésüket rendelte el és ügyükben uj főtárgyalást tart.

A szuboticai zsidó Nőegylet és Népkonyha táncmulatsága. A szuboticai zsidó Nőegylet és Népkonyha január 18-ikán bálat rendez a Bárány-szálló termeiben. A zenét Pátkai Sándor müvész-zenekara szolgáltatja. A meghivókat elküldték és ezuton kéri a rendezőség azokat, akik tévedésből nem kaptak, forduljanak az egyesület titkárához.

— **Piócák okozta járvány tönkretette az állatállományt Mecklenburgban.** Schwerinből jelentik: Mecklenburg területén kiöntött az Elba s messze vidékek vannak viz alatt. Az árterületeken, amelyekről elvonult a viz, tömegesen hullanak el a háziállatok. Vannak birtokok, a melyeken egyetlenegy szarvasmarha vagy juh sem maradt életben. Az állatok elhullását járvány okozza, amelyet állitólag piócák terjesztenek.

Kraljevbregi pezsgő a vezető márka!

Dr. Strasser Géza orvos Szomborban, Röntgen-laboratóriumában Diathermiakészüléket állitott fel, mellyel a modern orvostudomány szerint sikeresen gyógyit idült női betegségeket, reumát s izületi bajokat és asztmatikus bántalmakat. Saját villanytelep. Rendelés egész nap.

50 év óta a Schmoll Pasta

világhirnévnek örvend mint a legjobb cipőkrém.

— **Közszemlére teszik a házbérről szóló kimutatásokat.** A városi adóhivatal közli, hogy a kerületi pénzügyigazgatóság hitelesitette a házbérről szóló regisztereket, amelyeket nyolc napig közszemlére tesznek ki a városi adóhivatal kerületi osztályainál.

— **A szuboticai orvosszövetség ülése.** A szuboticai orvosszövetség e hó 15-én, szombaton délután öt órakor ülést tart. Az ülést a Drzsavna Bezplatna Ambulanta (Állami Ingyenes Ambulatórium) helyiségében tartják meg.

FILM

Ben-Hur

Bemutató a Lifka-moziban

Ókori és bibliai tárgyu filmekben — azt hinné az ember — már alig lehet ujat adni, annyira kimeritették ezt a témát az első Quo Vadis-filmtől kezdve. Az amerikai Metro-Goldwyn filmgyár alaposan rácáfol erre a feltevésre a »*Ben-Hur*« cimü filmjével. Amit szépet, monumentálisat és müvészit csak össze lehet zsufolni, az mind benne van ebben a film-kolosszusban.

Fred *Niblo*, a »Ben-Hur« nagyszerü kvalitásu rendezője zseniálisan oldotta meg feladatát és ismét bebizonyitotta, hogy *a film nem ismer korlátokat* és a jó rendező nem ismer lehetetlenséget. A szereplők biztoskezü összeválogatásától kezdve, az impozáns, hatalmas diszleteken és az ókori városok mesteri felépitésén át egészen a tömegjelenetek preciz és egyszerre mozgó sokaságaiig olyan munkát végzett a rendező, amely egyenesen bámulatraméltó. Ezenkivül müvészi beállitások és rendezői finomságok is minden eddigi hasonló nagy film fölé emelik a »Ben-Hur«-t.

Csak két példával illusztráljuk ezt. A bibliai jeleneteket a legnagyobb festők müvei alapján állitotta be a rendező és ezzel olyan artisztikus hatást ér el, amilyent csak maguk a nagy mesterek válthattak ki világhirüvé vált képeikkel. Felejthetetlen például Leonardo da Vincinek a filmen nagyszerüen rekonstruált »Utolsó vacsorá«-ja és a többi hasonlóan beállitott kép. A másik rendezői finomság: Az egész filmen végigvonul Krisztus szelleme, nagyon sokszor bele is kapcsolódik személyében is a cselekménybe, azonban *Krisztus személyesen sohasem jelenik meg a filmen, hanem mindenkor csak egy jóságosan simogató vagy áldó kéz, vagy a keresztet a Golgotára cipelő kar látható, vagyis az isteni szimbólum*, amely igy ezerszer hatásosabb és felemelőbb, mintha maga az egész istenember megjelenne.

Ilyen és ehhez hasonló finomságok párosulnak ebben a filmben a legmonumentálisabb tömegjelenetekkel és a legszebb szinészi munkával, ellentétben az eddigi sablónos »monstre-filmekkel«. Ezenkivül pedig van a filmnek egy jelenete: az antiochiai kocsiverseny, amelynél nehezebb feladatot még nem oldottak meg filmen és amely csodálatraméltó szépen van fotografálva. Ez a nagy jelenet szinte lélekzet-ellálitó és a legtökéletesebb filmkép.

A szereplőkről nagyon sokat lehetne irni. A cimszerepben Ramon *Novarro* pályájának csucspontjára ért el. A »szép fiu«-nak az a ritka fajtája, amelyik *jó szinész* is és határozott filmszinész-talentum. A női főszerepben May Mc *Avoy* a legszebb produkciót adja nemesen egyszerü eszközökkel. Betty *Bronson* a legnagyobb mesterek vásznára kivánkozó, szinte földöntuli szépségü Mária és a többi szereplő: Claire *Dowell*, Kathleen *Key*, Carmel *Myers*, Francis *Bushmann*, Nigel de *Brulier* valamennyien müvészi munkával járulnak hozzá a film óriási sikeréhez. (l. f.)

A VILÁGLEXIKON

ÚJ MÁSODIK KIADÁSA JANUÁRBAN MEGJELENIK

Messze fölülmul minden eddigi magyar lexikont

Ára 250 dinár, a régi Világlexikont 40 dinárba beszámitjuk

Kérjen mintaivet és ismertetést. Megrendelhető a **Bácsmegyei Napló** könyvosztályánál

327

KÖZGAZDASÁG

2835 uj cég alakult és 447 cég szünt meg az elmult évben a noviszadi kereskedelmi kamara területén. A noviszadi kereskedelmi- és iparkamara most dolgozik a kamara területén az elmult esztendőben előfordult gazdasági események statisztikai összeállitásán. Az eddig összeállitott adatok máris érdekes képet adnak a kamara területén előfordult eseményekről. Eszerint az elmult évben a kamara területén 2795 kereskedelmi üzlet, 519 gyárvállalat és 8972 kisipari üzem volt. A 2790 kereskedelmi üzlet közül 596 gyarmatáru üzlet volt és ez a szakma áll a lista élén. Utána következnek a textil üzletek (398), rövidáru üzletek (198), fakereskedés (140) és gyógyszertár (103). A gyáripari vállalatok közül 133 mezőgazdasági, 85 tégla- és cserépgyár, 48 textil- és szőnyeggyár, 32 fémgyár, 32 kémiai gyár és 34 faipari gyár, mely utóbbi azonban valamennyien válságban vannak. A 8972 kisipari üzem közül 1336 asztalosmühely, 1066 cipészmühely, 820 mészáros- és hentes 849, kőmüves 701, kovács és 600 szabómühely van. A gyáripari vállalatok közül a legnagyobb válságban a malomipar van, amely munkahiány miatt egymásután szünteti be üzemét. A kamara területén 42 fizetésképtelenség fordult elő, mig a csődök száma ezideig nincs hitelesen megállapitva. Az elmult évben a kamara területén 447 vállalat szünt meg és 2835 uj vállalat létesült.

Olaszország is fölemeli a vámokat. A genfi nemzetközi gazdasági konferencia küszöbén a kontinens egyes államai nem zavartatják magukat a szabadkereskedelmi jelszavaktól, hanem szorgalmasan emelik a vámokat. Legutóbb az olasz kormány határozta el, hogy a ló, a gyarmatáruk, fémipari- és textilipari cikkek és vegyi áruk vámját felemeli. Ausztria általában fokozottabb vámvédelmet sürget. Egyedül a tengerentulról érkezik vámmérséklés hire, amennyiben a kanadai kormány felfüggesztette azt a rendeletet, amely 20% vámpótlékot rótt az olyan állambeli árukra, amelyeknek valutája 50%-nál nagyobb mértékben romlott.

A január 15-iki illetékterminusok. Január 15-ig a részvénytársaságoknak két példányu kimutatás mellett a folyószámla illetéket bélyegben le kell róniok. Az 1926 julius 1-től december 31-ig a magánfelek részére nyitott minden egyes folyószámla után husz dinárt, a részvénytársaságok részére nyitott folyószámlák után pedig tiz dinárt kell fizetni. Billiárdtulajdonosoknak billiárdjukat január 15-ig be kell jelenteni és az illetéket leróni, ellenkező esetben az illeték háromszorosát kell megfizetni. A fűrészteleptulajdonosok kötelesek bejelentéseiket január 15-ig teljesiteni és pedig a bácskaiak az apatini, mig a többiek a pancsevói erdőhivatalnál. A fizetendő illetékek: fűrész és körfűrész után á 20 dinár, félgátteres berendezés után 150 dinár, 50 cm. kiterjedésü teljes gátteres után 300 dinár, az 50 cm.-ren felüli után pedig 600 dinár. A bejelentés elmulasztása háromszoros birsággal jár.

Nem kell vizum a Jugoszláviából Csehszlovákiába importált gabonanemüekhez. Noviszadról jelentik: A noviszadi tőzsde igazgatóságának közbenjárására a beogradi csehszlovák konzulátus eltörölte a vizumot a Jugoszláviából Csehszlovákiába importált gabonanemüek után. A jövőben elegendő lesz a noviszadi kereskedelmi és iparkamara származási bizonyitványa. Párkánynána csehszlovák határállomáson pár nappal ezelőtt a csehszlovák vámhatóságok feltartóztattak egy jugoszláv gabonaszállitmányt, mert a szállitó nem tudott vizumot felmutatni. A gabonát akkor vissza kellett szállitani Noviszadra, amiből a szállitó cégnek tetemes vesztesége származott. A csehszlovák követség intézkedésére a csehszlovák állam megtéritti a kárt, egyben pedig utasitja a vámhatóságokat, hogy vizum nélkül engedjék be az országba a Jugoszláviából szállitott gabonát.

A noviszadi tőzsdén életbeléptetik a kenderkereskedelmi szokványokat. Noviszadról jelentik: A noviszadi tőzsde titkársága kenderkereskedelmi szokványok összeállitásán dolgozik. A szokványok két részből állnak. Az első rész a kender eladási módozatait szabályozza, a másik rész a kenderkereskedelem szokványait állapitja meg. A szokványokat véleményezés végett megküldik a gyárosoknak, a kereskedőknek és a termelőknek. A véleményezés után ankétbizottság állapitja meg a szokványok végleges szövegét.

Javul a lira. Zürichből jelentik: Az utóbbi napokban beállt nagy liraesés után csütörtökön váratlan fordulat állt be és az egyik óráról a másikra lendületes lirahossz fejlődött ki, amely főkép az intervenciós vásárlásokra vezethető vissza. Ezenkivül az olasz kormánynak a deflációs pénzügyi politika folytatását bejelentő kommünikéje a kontremint sürgős fedezési vásárlásokra késztette. Ezzel magyarázható, hogy a lira reggeli 21.90-es árfolyamáról váratlanul 22.45-ig szökött fel, majd 22.25-el zárult.

Budapesti állatvásár, jan. 13. A vágómarhavásárra 237 darab vágómarhát hajtottak fel. Árak kilónkint: Ökör legjobb 92—110, kivételesen 120 fillér, közepes 66—88, gyönge 46—66, bika legjobb 92—100, kivételesen 116, közepes 70—90 gyenge 54—68, tehén legjobb 92—110, kivételesen 120, közepes 66—88, gyenge 44—66, kicsontozni való marha 24—44, növendékmarha 40—84 fillér. Irányzat rendkivül lanyha. A sertésvásárra 2800 darab sertést hajtottak fel. Árak kilónkint élősulyban: Könnyü sertés 1.26—1.32, közepes 1.40—1.42, nehéz 1.42—1.45 pengő. Irányzat vontatott.

Az olasz pamut- és textilgyárak leszállitják a — munkaidőt. Milanóból jelentik: A lira rohamos emelkedése után ma már érezhetővé válik Olaszország legerősebb exportcikkein is a krizis. Hónapok óta annyira megcsappant az olasz selyem- és pamutgyárak kivitele, hogy a termelést ma már csökkenteni kell, hogy a tulprodukció sulyosabb bonyodalmakat okozzon. A textilgyárosok szövetsége éppen ezért egy monstregyülésen, melyen hárommillió orsó és hetvenezer szövőszék volt képviselve, elhatározta, hogy január 7-től kezdve leszállitják a munkaidőt. Azok a gyárak, a melyek eddig hetenként 48 órát dolgoztak, 8 órával csökkentik munkaidejüket, viszont azok a gyárak, amelyekben két turnusban heti 90 óra volt a munkaidő, ezt 15 órával szállitják le hetenként, mindaddig, amig a termelés és a fogyasztás, illetve az export között ismét helyre nem áll az egyensuly.

KINTORNA

Feleség: A szakácsnő fölmondott. Te tegnap telefonon gorombáskodtál vele. Ezt nem türi.

Férj: Szent Isten! Azt hittem, veled beszélek.

✱

Az apa szigoruan rászól leányára:

— Nem megtiltottam neked, hogy azzal a csirkefogóval beszélj.

— Én...? Nem beszéltem vele, legfeljebb csókolóztam.

✱

Pupákékhoz beállit egy ur és egy hölgy.

— Kérem, olvastuk hirdetésüket és az eladó ház ügyében vagyunk bátrak felkeresni Önöket.

— Jaj kérem, ne haragudjanak — felelt Pupákné — de ahogy a hirdetésben a ház leirását elolvastam, annyira megtetszett a házam, hogy most már nem is adom el.

TŐZSDE

Zürich, jan. 13. *Zárlat:* **Beograd 9.1355,** Páris 20.61, London 25.18, Newyork 518 egynyolcad, Brüsszel 72.15, Milanó 22.25, Amszterdam 207.5, Berlin 123.05, Bécs 73.075, Szófia 3.75, Prága 15.345, Varsó 57.5, Budapest 90.65, Bukarest 2.75.

Beograd, jan. 13. *Zárlat:* Páris 226.75, London 275.90, Newyork 56.79, Milanó 216.85, Berlin 13.49, Bécs 800, Prága 168.15.

Zagreb, jan. 13. *Zárlat:* Páris 224.50—226.50, London 275.40—276.20, Newyork 56.65—56.85, dollár 55.95—56.15, Zürich 1094.25—1097.25, lira 239.50—241.50, Amsterdam 2277—2283, Berlin 1348.50—1351.50, Bécs 798.50—801.50, Prága 167.80—168.60, Trieszt 244.38—246.38.

Noviszadi terménytőzsde, jan. 13. Buza 2 vagon bácskai 2%-os 215 dinár. Tengeri 2 vagon bácskai 140 dinár, száritva India paritás 148 dinár, 20 vagon tengeri április—májusra 157 dinár. Liszt 1 vagon 0-ás bánáti 440 dinár, bácskai exportmalom 455 dinár, 2-es 400 dinár, 5-ös 352 dinár, 6-os 280 dinár. Korpa szerémi 115 dinár, bácskai jutazsákokban 120 dinár. Irányzat: változatlan.

A noviszadi tőzsdén pénteken szünetel a forgalom. A noviszadi tőzsdén pénteken a pravoszláv ujév miatt szünetel a forgalom.

Budapesti értéktőzsde, jan. 13. Magyar Hitel 85, Osztrák Hitel 12.3, Kereskedelmi Bank 120.2, Magyar Cukor 200, Georgia 26.8, Rimamurányi 94, Salgó 57, Kőszén 427, Beocsini Cement 160, Nasici 174.5, Ganz-Danubius 201, Ganz Villamos 138, Roskányi 12, Athenaeum 23.6.

Budapesti gabonatőzsde, jan. 13. A külföldi áremelkedés hatása alatt megszilárdult az irányzat a budapesti gabonatőzsdén és az árak emelkedtek. Hivatalos árfolyamok pengőértékben a határidőpiacon: Buza májusra 31.90—32.05, zárlat 32—32.05, májusra 32.70—32.80, zárlat 32.75—32.80, októberre 28.75—28.80, zárlat 28.80—28.85. Rozs márciusra 26.10, zárlat 26.10—26.15, áprilisra 26.20, októberre 21.45—21.60, zárlat 21.60—21.65. A készárupiacon: Buza 30.30—32.60, rozs 24.50—24.80, árpa 18.80—20.40, sörárpa 24—28, köles 15.20—16, zab 19—19.80 korpa 13.40—13.80.

Csikágói gabonatőzsde, jan. 13. Buza májusra 140.125, buza juliusra 130.75, buza szeptemberre 127.625. Tengeri májusra 81.375, tengeri juliusra 84.625, tengeri szeptemberre 86.625. Zab májusra 49, zab juliusra 47.375, zab szeptemberre 45.625. Rozs májusra 102.875, rozs juliusra 99.5, rozs szeptemberre 96.975.

Newyorki gabonatőzsde, jan. 13. Buza őszi vörös 153.125, buza őszi kemény 161.125. Tengeri 87.375. Liszt 675—710.

RÁDIÓ-MÜSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Péntek, január 14

Bécs (517.2): 16.15: Balett-zene. 20.02: Szinházi előadás.

Zagreb (310): 19.15: Operaelőadás, utána hirek, devizakurzusok, időjárás.

Milanó (315.8): 16.30: Jazzband. 20.45: Hangverseny. 22.45: Jazzband.

Prága (348.9): 12.15: Déli zene. 16.30: Koncert.

London (361.4): 14: Jazzband. 16: Kvartett. 19: Zenekari hangverseny. 20.15: Bach, 48. Prelüd és Fuga. 20.45: Kamarazene. 22.30: Opera buffó.

A NÉPKÖR
szombati kulturestélye után
KONRÁTH D. D.
rádió-koncertet ad

Lipcse (365.8): 16.30: Koncert. 20.15: »Meister Grobian« vig opera. 22.15: Tánczene.

Róma (454.5): 17.15: Jazzband. 21: Operett részletek.

Budapest (555.6): 9.30, 12 és 15: Hirek, közgazdaság. 19.10: Magyar dalok. 20.30: Medek Anna operaénekesnő hangversenye.

Berlin (483.9): 16.30: Koncert. 20.30: Kamarazene. 22.30: Tánczene.

Meg indult a munka a noviszadi töltésnél.
Az enyhe idő lehetővé teszi, hogy a Novisadon már megkezdett töltésmunka folytatható legyen. A vállalkozótól, Steiger-Kasak Béla mérnöktől nyert értesülés szerint a munka már a napokban néhány száz munkással meg fog indulni.
Steiger-Kasal mérnök cime:
NOVISAD, Limán. 2 9

Hajkorpa, hajhullás és a fejbőr viszketegsége megszünik a „Farma" használatánál. A legjobb hajápolás rendszeres fejmosás „Farma" szappannal.

11714

Kapható minden gyógyszertárban, drogériában és illatszertárban darabonként 15 din. (elegendő 10—15 fejmosáshoz). Gyógyitó hatása folytán is négyszer olcsóbb, mint a shampoonnal való fejmosás.

Főraktár: LAMIKO, Beograd, Kondina ulica 15.

PHARMA
SAVON — LAMICO
contre pellicules demangeaison de la tête a chute des cheveux
Dr. Pospeloff
Professeur de l'Université de Moscou.

NYILT-TÉR

Meghivó

Ezennel meghivjuk igentisztelt tagjainkat a folyó évi január hó 30-án délelőtt 9 órakor a Beograd-szálloda éttermében megtartandó évi rendes közgyülésünkre.

Szubotica, 1927. január hó 14-én.

321 **Sand vezetősége.**

Pályázat

A temerini izr. hitközség a kántor és metszői állásra »Schochet Ubodek Vkoreh« f. évi május 1-ére pályázatot hirdet.

Pályázni szándékozók ebbeli kérvényüket életkoruk, családi állapotuk és eddigi müködésükről szóló bizonyitványaik beküldése mellett, legkésőbb f. évi március 15-ig alulirt hitközségi elnökhöz annál is inkább nyujtsák be, mert későbben érkező kérvények nem vétetnek figyelembe.

»Mol« előnyben részesül.

Fizetés megegyezés szerint. Természetbeni lakás, kerttel, 2 öl kemény tüzifa és szokásos »Schehita«.

Utiköltségre csak a meghivottak tarthatnak igényt.

Temerin, 1927 január hó 10.

Halmos Ernő s. k. jegyző. **Schossberger Simon** s. k. elnök.

Községi Elöljáróság Čoka.

5. szám.

Hirdetmény.

A čókai téli vásár 1927. január 16-án tartatik meg. A vásárra vészmentes helyről mindennemü állat felhajtható.

Čoka, 1927. január 6-án.

Toma Lazić s. k.
közs. jegyző.

Óvás.

Tudomásunkra jutott, hegy Erényi Lipót nevü egyén házról-házra járva egyesüle ünkről valótlanságokat terjeszt és igy akarja tagjainkat kilépésre rábirni. Figyelmeztetjük a t. tagjainkat, hogy fentnevezett légből kapott hireinek ne adjanak hitelt s neki semmiféle kifiz tést ne teljesitsenek. Mielőtt bármely lépésre határoznák magukat, szivesskedjenek az irodában érdeklődni. Ha pedig az illető tagjainkat továbbra is háborgatná, ugy kénytelenek leszünk az ügyet a rendőrségnek átadni.

Egyletünk rendben müködik, rendelés d. e. 10–11-ig, d. u. 2–3-ig.

Tagfelvétel és felvilágosításnyujtás ugyanott az irodában (VI. Trumbićeva 8. Ipartestület udvarában)

A Suboticai Önálló Iparosok és Polgárok Betegsegélyző Egyesülete

263

GYÓGYÁSZATI és SEBÉSZETI MAGANKLINIKA

Slonljanska 20. BEOGRAD Telefon 23-93

40 ágy, 2 műterem. Röntgenapparat. Chemiai és serobakteriológiai laboratórium. **Endoskóp a.** Quarclámpa. Diétás konyha.

Speciális mütétek és gyógymódok női betegségek részére, valamint a husszervek megbetegedésénél (gyomor, epehólyag, belek, vese és hugyszervek.) Betegek bármely általános és speciális sebészeti mütétekhez, valamint belsőbetegségek esetére is felvétetnek. A laboratórium mindenféle gyógyászati analizist elvégez.

Betegvizsgálat reggel 8-tól este 7 óráig.
Betegfelvétel a nap vagy éjszaka bármely órájában 11847

A kávé akkor jó ha friss!

hogy ezt bebizonyitsuk, igen t. vevőinknek f. hó 11-től azaz keddtől kezdve egész 18-ig bezárólag

ajándékul

1 csomag pörkölt kávét adunk

Sugár Manó, Subotica

Vigyázzon a szemére!

Csak szaküzletben vásároljon!

A valódi **„ZEISS"** szemüvegek gyári lerakata

A. Mayerhoff

Subotica legrégibb és legmegbizhatóbb szakoptikusánál

Subotica Aleksandrova ul. 9. **V.-Bečkerek** Aleksandrova ul. 10.

RITKA ALKALOM!

Olcsón eladó egy, a város központjában 3 év óta fenálló motorral felszerelt

kávépörkölde és kávéőrlő 302

teljes berendezéssel és állandó vevőkörrel. A vevő mindent azonnal átvehet és a munkát folytathatja.

A szükséges tőke Din. 35,000 Csakis komoly érdeklődők forduljanak **Schmolka hirdetőjéhez Novisad**, Jevrejska ulica 7.

Megvételre keresünk

1—2 vagonos komplett

malom-berendezést

hajtógép és épületek nélkül. Ajánlatokat a kiadó továbbit 98

„Komoly reflektáns"

jelige alatt.

VULKÁN cserépkályhák

Valódi cseh samottégla-, por- és meteorkályha, bélés legolcsóbb áron kaphatók

Átrakások, javitások, samottozások, jutányos áron készülnek

TAKÁCS MIHÁLY

kályhás Subotica

Pašićeva ulica 2. (Edény piac) 10145

Nem fáj a feje

ha vasaláshoz ☆ jelzésű „Specia" vasfőzőszert használ

1 kg-os leblombált csomagokban minden füszerkereskedésben kapható. Nem drágább, mint más faszén

Kereskedők!

Levelezőlap vagy helyi utazók után rendeljék meg. A legkisebb mennyiséget is azonnal házhoz szállitom

Szabók részére:

zsákba kimérve kapható raktáramból, Subotica, Sokolska ul. (Gombkötő-ucca) 17

Ipari célokra:

Szivógázmotorosok és bádogosok kérjenek árajánlatot!

Illgen Károly

épitési és tüzelőanyagok kereskedése 6/98

A boldogulás legbiztosabb alapja: a jövőről való gondoskodás!

AKI

egy kötvényt bizonyos, előre meghatározott időben kifizetendő **tőke biztositására;**

egy kötvényt betegség vagy baleset következtében előálló **mulékony vagy állandó jellegü rokkantság** — továbbá **aggság** esetére szóló **járadék vagy nyugdij** biztositására

egy kötvényt leánygyermekeinek és unokáinak **hozomány**, fiugyermekeinek pedig katonai **szolgálat esetén nyujtandó évi segély biztositására;**

egy kötvényt **életjáradék** biztositására;

egy kötvényt valamely hitelintézettől vagy magánostól felveendő **kölcsön biztositására;**

egy kötvényt hozzátartozóinak ellátására

akar váltani,

ilyet azonnal a legolcsóbb dijtételek és a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett a

Dunav Biztosító R. T.

suboticai főügynökségénél (Vilsonova ulica 11. I. em.)

kaphat, mely kivánatra díszbásokkal is szolgál és minden kérdésre készséggel felvilágositást nyujt.

Ha a biztositott 3 évi dijat befizet és bármily körülmény miatt tovább fizetni nem tud, a biztositás nem szünik meg, hanem továbbra is érvényben marad, még pedig ugyanazon összeg erejéig, mint amennyiről a kötvény szól és a biztositó társaság ezen összeget esedékessége idején pontosan ki is fizeti, tehát a **jövőről való gondoskodás legegyszerübb és legiztosabb módja.**

Fizetendő dij: Minden **10.000** dinár biztositott tőke után **heti 10** dinár. Az első heti részlet befizetése a biztositott teljes összeg felvételére jogosit.

Felvételi korhatár 60 év. 244 **Orvosi vizsga kötelező.**

Hogy a

JUNIPER

zöld sósborszesz bármely más gyártmánynál jobb és hatásosabb, erről könnyen meggyőződhet, ha füszerkereskedőjétől kér

ingyen próba üvegecskét utasitással.

Ahol nem kapható, kérje levélileg

JUNIPER laboratorium, **Subotica, Strossmajerova 11** 4912

Füszerkereskedőknél jól bevezetett **jutalékos ügynökök ajánlkozzanak!**

BUTORSZÖVETEK

Selyem ripszek **Moquettek**
Brokátok **Matracgradlik**
Damasztok **Szőnyegek**
Velourok **Futók**

az összes kárpitos kellékek nagyban és kicsinyben.

ZSÁKOK, PONYVÁK, ZSINEGEK, KÖT LÁRUK

Mintákat vidékre is küldünk.

Weitzenfeld és Társa

Subotica **Detail: Városi bérpalota. Engros: Vilsonova ul. 7**

A legutóbbi évtizedek politikai történelme

Vázsonyi Vilmos beszédei és irásai

Történelem, amelynek eseményeire emlékszünk s amelynek kortársai vagyunk.

Minden müvelt embernek el kell olvasnia. Izgalmasabb és érdekesebb, mint bárminő regény.

A két hatalmas kötetből álló diszmü ára 560 dinár.

Megrendelhető 100 dináros havi részletekben a

MINERVA R. T.

könyvosztályánál. 243

Első Subotica Redőnyjókarbantartási Vállalat

Értesitem a nagyérdemü kereskedő urakat, hogy ujólag felveszek jelentkezőket vállalatomhoz, kik redőnyük jókarban tartását kivánják.

Vállalatom már a második évfolyamába lépett és ez igazolja vállalatom jó hirnevét és megfelelő voltát.

Kérem a t. kereskedő urak szives támogatását kiknél személyesen is fogom tiszteletem tenni.

Első Subotica Redőnyjókarbantartási Vállalat

Tulajdonos **KOCSIS JÓZSEF** Trumbićeva ulica 22. Blum-ház 297

Vajdaságban jól bevezetett

szállitási vállalat

eladó. Szükséges tőke 100—200.000 dinár, megegyezés szerint. Érdeklődők sziveskedjenek cimüket **„Publicitas" A. D.** hirdetőiroda Beogradban, Pozorišna 2. **„Rentabilis"** jelige alatt leadni. 290

Biztosítsa és erősítse lélekzését

Valda-pasztillával

Kapható az összes gyógyszer árakban és drogériákban

Csak „Valda" felirásu dobozt kérjen

BEOGRADSKA FABRIKA ŠEŠIRA
BEOGRÁDI KALAPGYÁR, BEOGRÁD
IVKOVIĆEVA UL CA 51—53.
keres azonnali belépésre
2 platirozót és 2 curhtert
Az állás állandó.
Jelentkezés személyesen vagy levélileg.

150 hold prima föld
Vámteleken elsőrangu épületekkel **eladó** egészben vagy parcellákban.
Cim **Rádió Reklám Jugoszlávija Subotica**
Postafiók 48. 273

Koser libazsir I-a gar. tiszta
továbbá füstölt libahus minden mennyiségben kapható
KŐRÖSI GÉZA
Koser szalámi és füstölthusáruk feldolgozó telepe
Telefon 513 SUBOTICA Rudić ulica
451

Kiállitások Budapesten

1927. év március 12. és április 14. között a Magyar Mezőgazdasági Egyesület tenyés állatkiállitást, — a Budapesti Kereskedelmi Kamara pedig á rilis 30-tól május 9-ig Nemzetközi Kiállitást rendez.
Mindkét kiállitás alkalmavai azok látogatói ugy az SHS mint pedig a magyar vasutak n fé áru menetjegyet válthatnak oda- és visszautazásra és ényes vizumkedvezménye ben is r szesülnek.
A Nemzetközi Kiállitáson kiállitani s ándékozóknak ez év február haváig kell ezi á yu széndékai at b jelenteni
Helypen : né yz tméterenként 15—22 pen ő.
Fentiekre vonatkozóla bőveb felvilágo itást, mint a magy r kiállitáso tb. képviselője: Beográ i Magyar Kereskedel i megbizott (Beograd, Palata Akadémia) díjtalanul nyu,t

Reuma, köszvény, izomgyulladás, szaggatások, fáradtság, általános testi gyengeség esetén továbbá vizbe vagy cukorra csepegtetve gyomorfájásnál - a torok, fog, haj és szemápolásra továbbá a fürdővizhez keverve felnőttnek és gyermeknek egyaránt a legjobb szer
BRÁZAY
MENTHOLOS SÓSBORSZESZ

Törv. védve
ISMÉT KAPHATÓ
minden gyógyszertárban, drogériában és minden jobb üzletben 11 01
Vezérképviselet és lerakat az egész SHS. királyság területére
DESTILAT D. D., ZEMUN

Háziasszonyok figyelmébe!
O csóbb, mint bárhol
Sphinx I-a korai és öntött
VASEDÉNYEK
kefék, sziták, piaci utazó és papir
KOSARAK
virág és kézimunka állványok
METEOR-KÁLYHÁK
tüzhelyek és kályhatálcák
LÁBTÖRLŐK
nagy vá asztékban
Ehrenfreund Géza
háztartási és konyhafelszerelési üzletében, Rudić u. 1

Farsangra jegygyürük párja Din. 140
fémjelzett 14 karátos aranyból
SZENDE aranymüves
Aleksandrova ulica 11
3 8

Megvételre kerestetik
1 db használt, de jó karban levő 250/600 vagy 300/600 Ganz dupla vasszekrényes törető hengerszék és 1 dupla Detasö lehetőleg Secket.
Ajánlatokat ármegjelöléssel kér
Ördöy István Horgoš
132

Olcsó tüzifa
a bradinai és szetnai uradalomból száraz, tuskómentes I-a bükkhasábfa, kb. 20 cm hosszu darabokra felvágva, bármely bácskai állomásra 10.000 kg-ként 3000 dinár, bármely bánáti állomásra Sentától a vasuti fuvar megtérítésével azonnal szállit
Spitzer Herman
Sombor, Florián u. 3.
1141

OLCSÓ
vizes uborka
1 kg. 5 dinár
savanyu paprika
1 kg. 8 dinár
Tisztán kezelt savanyitott káposzta.
Az ECETGYARBAN
I. Vojnovićeva ul. 5. sz.
1100

OLCSÓ TÜZIFA
1 mázsa bükkhasábfa 33 D.
1 mm. fűrészelt bükkfa 35 D
1 mm. apritott fa 37 D.
Kapható:
Herzog László
fatelepén. Telefon 197.

Cimtáblákat Reklámtáblákat
legszebben és legolcsóbban készit
Szabó István
cimfestő utódai
Műterme:
Subotica, Sokolska ul. 10.
30

MEGNYILT
FRIZIERSAI ATELJE
KULIĆ
Manojlovićeva ulica Plettkosić salon
Szakmába vágó összes munkákat specialis elsőrangu munkaerők végzik.
4003

Bőrdiszmüáruk
milyen leszállitott árban kaphatók
SCHLAGER HENRIK
speciális böröndösnél
Subotica
(Aleksandrova ul. 1 sz.)
A legutóbbi divat szerint az uj áruk megérkeztek.

Vendéglő
Pribićevićevo tér
teljes berendezéssel, valamint mozival felszerelve
eladó.
Érdeklődni ugyanott Hauptner Károlynál.
3

ELŐNYOMDÁT
MODERNÜL FELSZERELVE, LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT
Leopold Sámuel
előnyomda berendezési gyára
4812 **Senta**

ALADDIN CSODALÁMPA

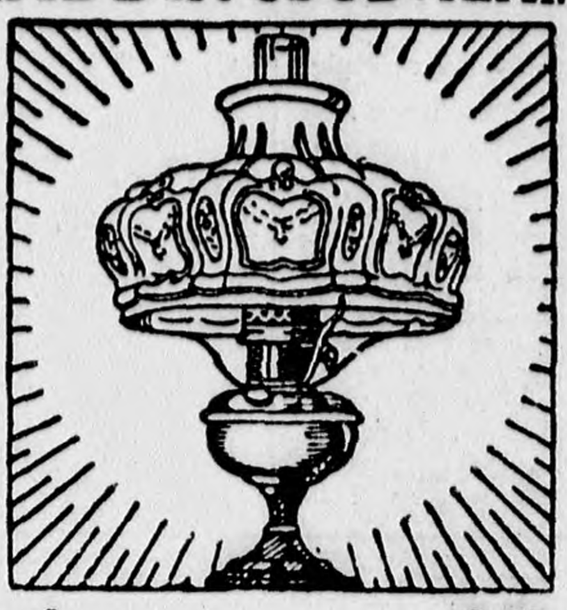

Nem robban! Nem füt tül!
Szagtalan! Zajtalan!
1 liter petróleummal **16** órán át
80 gyertyafénnyel világit!
BARZEL D. D. „Aladdin"-osztálya
Subotica 320 Kérjen árjegyzéket.

Elajándékozunk 7000 ÓRÁT

Elhatároztuk hogy óráink minél nagyobb körben való megismertetésére 7.000 órát elajándékozunk **csupán a munkabérek felszámitása mellett**. Célunk az, hogy kevésbé jómóduakat is jó órához juttassuk és ezért 5000 **eredeti svájci órát a legfinomabb** nikkelezett tokban, elegáns kivitelben, pontos járószerkezettel, **3 éves irásos garanciával** hozunk forgalomba **darabonként 183 dinár munkabér felszámitása mellett.** Azonkivül 2000 nagyon elegáns villamosfényen **eredeti aranyal** aranyozott órát, amelyek az **eredeti aranyórák**ól semmiben sem különböznek. Ezeknek az órák is kiválók, **precis és pontos szerkezetük van,** nagyon szép kivitelűek, férfi és női órának egyaránt megfelelnek **22 dinár munkabér felszámitása mellett,** ugyancsak **3 éves irásos jótállással.** Ajánlunk továbbá nagyon szép ezüstözött órát, nagyon pontos szerkezettel **darabonkint 155 dinár áron.** Nem mulassza el ezt a soha visszatérő, kedvező alkalmat. Szállitás utánvétel elvámolva. — Postaköltség és csomagolás darabonkint 12 dinár.
Elegáns lánc az órához 45 dinár.
UHREN-EXPORTHAUS, ZÜRICH
Vogelsangstrasse 52/140. Svicarska
Naponkint hozzánk beérkező köszönőlevelekből:
Hollandža, 1926 október 30. Kérem legyen szives nekem még 2 aranyozott férfiórát küldeni, minthogy az első küldeménnyel nagyon meg vagyok elégedve és meggyőződtem az óra pontosságáról. **Meister György** vegyeskereskedő, Hollandža.
7613

DÉLAMERIKÁBA

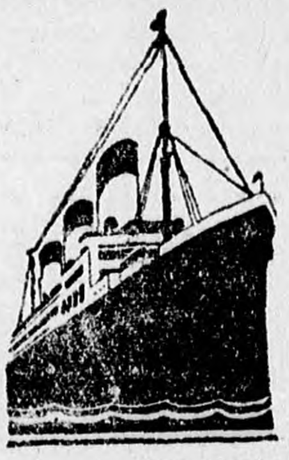

a legnagyobb gőzhajózási társasággal
Hamburg—Südamerikanische Dampfschifffahrts Gesellschaft.
Hamburgból Braziliába, Argentinába, Uruguayba.
Az összes utbaigazitásokat adja gyorsan és díjmentesen a sombori képviselőség:
RADIVOJ KOVAČIĆ
SOMBOR, Pariška ulica 2.
12082

ZONGORÁK, PIANINOK
harmoniumok, gramofonok és lemezek harmonikák, réz- és fafuvóhangszerek, hegedűk, tamburák, hurok, stb. legolcsóbb bevásárlási forrása mindig
PRÁGAI
zongora és hangszeráruháza marad.
Óriási választék! Eredeti gyári árak!
Főüzlet Vel. Kikindán, saját házban
van, most Dositijeva ulica 121. szám alatt.

Tüzifa
I-a gyertyán, cser, kőris, tölgyhasáb keverve 36 dinár
I-a bükkhasáb 38 D.
apritva és házhoz szállitva. Pontos mérés
Vujković J. és Társa fatelepén, Jukićeva 41. Telefon 669.
Tüzifa vagontételekben olcsó napi áron.

KORZO MOZI

Csütörtöktől-vasárnapig
Fanamet filmek!
2 sláger! 2 szenzáció!

Bécsi kurtizán

Világvárosi történet.
Főszereplők: Anna Nilson
Conway Tearle
Ezenkivül
Őfelsége a republikáns
Burleszk sláger.
Főszereplő Raymond Griffith

LIFKA MOZI

Csütörtöktől—szerdáig
7 napig. Fanametfilm.

BEN-HUR

világattrakció 8 felvonásban
mindkét rész egyszerre.
KATONAZENE
Rendes helyárak!
Elővételi pénztár egész nap.
Két- és félórás előadás.

LEVELEZÉS

Igaz boldogság a Krämer-féle menyaszonyi koszoruban és fátyolban esküdni. Sokolska 1. 178

Uri és női fodrász-szalonomat megnagyobbitottam, ahol leszállitott áron bubihajvágások 8 dinárért, diákhajvágás 6 D, fejmosás 6 D, hosszuhajvágás 8 D, ondolálás 8 D, manikür 6 D, arcápolást, hajfestést, parókakészitést és babajavitást a legolcsóbb áron végezünk. —

LAGNER

uri és női fodrászszalonjában, Subotica, Pašićeva ul.
(Edénypiac.) 8998

HÁZASSÁG

Házasságot előkelő körökben diszkréten közvetit »Amor« házasságközvetitő iroda. Temesvár, Városház-u. 16. Románia. 11050

19 éves hajadon 1,000,000 dinár készpénzhozománnyal férjhezmenne. Megbizva: »Amor« házasságközvetitő iroda Temesvár, Városház-ucca 16. 292

Nősülnék 35—40 év közötti hajadont, vagy gyermektelen özvegyet, kinek 50.000 dinár hozománya van. Cim a kiadóban. 316

Két testvér fiatal, intelligens uriemberek, vaskereskedők, saját házzal és üzlettel mielőbb nősülni óhajtanak. Feltétlen komoly és készpénz hozománnyal rendelkezők irjanak »Mielőbb« jeligére a kiadóba. 314

Eladó
importált leszármazásu
fajgalambok
angol golyvások és pávások
GAJGER ALBERT
füszerkereskedő Novisad.

FOGLALKOZÁS

Dieselmotor fögépész, okleveles, az összes motorokról dinamokról és az összes gözgépekről állami iskolákban vizsgázott, hosszabb ideig volt malomban, sörgyárban és villanytelepeken, mielőbbi belépésre állást keres. Szives ajánlatokat ajánlott levélben Papp Imre fögépész, Bačka-Topola, Dohány-ucca 813. kér. 84

Tanoncot füszerkereskedőnek felvesz Kádár Lajos füszerkereskedő Save Tekelija ut 30. 220

Fiatal borbélysegéd 200 dinár fizetéssel és teljes ellátással felvétetik Frádl Ádám borbély Apatin Főucca. 234

Volt közigazgatási tisztviselő perfekt magyar, német szerb, ügyvédi irodába állást keres. Cim: Pallas-Reklam. 241

Futószőnyeg (rongypokróc) szövését elvállalom Trumbićeva 3. Gimnázium mellett. 246

Tanulóleány felvétetik varrodában Hoffmanné Trumbićeva ul. 30. 253

Észak-Amerikába kivándorlók figyelmébe!

Akiknek szülei vagy hozzátartozói 1924 julius előtt már Amerikában élnek
1927 julius 1-ig
kivándorolhatnak, ha erre előbb megszerzik az engedélyt. — Igényjogosultak megbizását felveszi:
Jugoslavenska Express Agencija A. D. Zagreb
Podzastupstvo:
Subotica Manojlovićeva 7.
(Vass Ádám sörcsarnok mögött)
Augsburger Imre
Ugyancsak felvilágositást nyujt Kanada és Argentiniába előnyös feltételek mellett kivándorolni szándékozók részére. — Utbaigazitás dijtalan 224

Fiatal boltiszolga felvétetik Révai mészkereskedés, Sokolska 2. 233

Nagyobb kaucióval pénztárnoki vagy bizalmi állást keresek. Cim a kiadóban. 281

Fiatal füszer- és röföskereskedősegéd, beszél szerbül, németül és magyarul, azonali belépésre állást keres. Cim: Balla András Pačir. 227

Fiatal segédet, ki a rövidáru szakmaban (engro) perfekt, azonnali belépésre keresek. Irásbeli ajánlatot fizetési igény megjelöléssel »Szorgalmas és becsületes« jeligére a kiadóba. 291

Ügyes, jó fellépésü helyiügynököt kereskedelmi és iparvállalatok látogatására keresek. Ajánlatokat »Magas jutalék« jeligére Radio Reklám Jugoslavija, Subotica, postafiók 48 cimre küldendők. 322

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetüs és cimszó kétszeresen számit. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jeligés leveleket továbbitunk Kérdezősködésekhez válaszbélyeg melléklendő.

Társat keresek jól jövedelmező üzem megnagyobbitásához. Szükséges tőke 50.000 din. Cim a kiadóban. 315

Jó megjelenésü csinos, fiatal lányt kiszolgáló leánynak keresek 9imnázium előtti trafikban. 279

Jó munkás órássegédet keresek azonnali belépésre csak személyesen jelentkezők vétetnek figyelembe Szögi ékszerész Bačko-Petrovoselo. 328

Főzésben és kézimunkában jártas házikisasszony felvétetik «Megbizható« jeligére. 306

Paprika
vegytiszta, szegedi legolcsóbb áron
FUCHS I DRUG
cégnél
Uj üzlethelyiség és iroda:
Subotica
Vilsonova ulica 1¹.
225

Fodrászsegédet jó munkást keresek Ajánlatok Mészáros Géza fodrászhoz Senta. 310

Gépiróno szerb nyelvismerettel felvétetik a Weinhut celluloid gyárban. Pašićeva ul. 8. 330

Suche intelligentes deutsches fräulein, mit Musikkentnisse zu einen Knaben mit 8 Jahre. Anträge unter «Tüchtig« in des Blattes. 307

Sombori turó csak akkor jó, Ha az Cirilovtól való.
M. CIRILOV
SOMBOR 11676

Tapasztalt nem okleveles gyógyszerész szerény dijazás mellet állást keres Cim a kiadóba. 331

Gyógyszerész gyakornok 15 évi jó praxissal (magyar, szerb, németül beszél) szerény dijazás mellett kondiciót keres. Decsy gyógyszertár Savatekelije 28. 332

FARSANGRA JEGYGYÜRÜK
párja Din. 190
valódi 14 kar. aranyból
ÁDÁM
ékszerésznél Subotica
Rudics ulica 6.
3877

VÉTEL-ELADÁS

Sentán egy 5 szobás cseréptetős ház mellékhelyiségekkel eladó. Bergel Jakab. 311

Mai naptól I-a teavaj
tej, tejfel, ementhali sajt, baksteini sajt, trapista stb., rendkivül olcsó árak mellett. Munkások részére 1 drb. trapista sajt D. 10.
RUSKA MLEKARA
Vilsonova u'. 20. Nagypostával szemben.
240

Narodni Bioskop
(Telefon: 300)

Mától-vasárnapig. Szenzációk szenzációja. Az izgalmak filmje. A budapesti Star-film kitünő attrakciója

MACISTE

a jelenkor legvakmerőbb és legerősebb kalandora. A szezonban megjelenő legujabb attrakciója. Mint Szardinia királya (A fekete kancellár) Csodálatos kalandor attrakció 6 rendkivül lebilincselő felvonásban. — Főszerepben: MACISTE a világ legerősebb embere. Mint kisérő: 2 felvonás burleszk komédia.

Figyeljen. Hétfőtől. Szezon esemény. Világfilm. Felejthetetlen élmény. Roda Roda a közismert szatirista világhirü müvének
Csákó és kalap (Feldherrenhügel)
páratlanul sikerült filmrevitele. Egy film, melyet mindenkinek látnia kell. **Harry Liedtke** a mozivilág legfavorizáltabb kedvencével a főszerepben. A hadtestparancsnok nehéz szerepét Roda Roda maga vállalta. Gondoskodjék jegyeiről. Tel. 300.

Ház, 2 uccai szoba, előszoba, konyha, mellékhelviségek, a ház palával födve, eladó. IV. Kopitarova ul. 20. Bővebb felvilágositást Gršić Lajos épitési vállalkozó ad. 180

Paplan részletfizetésre gyári áron, heti vagy havi fizetésre. Raktáron klott és vatta minden mennyiségben, paplanok minden szinben és minőségben 140.— dinártól feljebb, paplan-varrás 55.— dinár. Buljovčić Béláné Német Margit paplanos, Subotica, Pašićeva 8. — Edénypiac. Gőzfürdő során. 9549

Jégszekrényt keresek megvételre, amely hentesüzemnek megfelel. Körösi Géza Rudić-u. 226

Wilsonova 22 alatt uj hálószoba eladó. 248

Ujonnan épült lakházak italmérési engedéllyel együtt eladók. Cim a kiadóban. 282

Szántómotor, 80 HP, W. D. német gyártmány, 6 vasu, üzemképes, eladó. Budisin Gyura, Vel.-Kikinda. 324

Rádió készülék 7 lámpás Telefunken gyártmány hang szóróval komplett eladó. Ugyanott valódi perzsa szőnyegek. Cim a kiadóban. 271

8286
Révai Adolf Subotica
Sokolska ulica 2. (volt Gombkötő-ucca, Kunetz-féle ház). Telefon 551
Ajánl:
Szavatolt kőmentes **épitőmeszet,** elsőrendü fehér darabos **meszet,** beočini portland **cementet,** elismert kitünő minőségü teślici **RETORTA FASZENET** pécs-szabolcsi kétszer mosott **KOVÁCSSZENET**

Használt zongora, rendkivül olcsón eladó. Schlesinger keményitőgyár, Skótus Viatora ul. 59. 325

Apolló Novisad
Jan. 13, 14, 15, 16-án.
SEJK FIA
érdekfeszitő keleti történet 7 felvonásban. Főszereplők: a halhatatlan Rudolf Valentino és Bánky Vilma
17, 18-án
Laon Fall operettje
Az elvált asszony

Szallagfürész gép Kirchner-féle használt vas álvánnyal jó karban olcsón eladó Ulreich Testvérek vaskereskedésében 326

Cséplőgarnitura eladó Magyar gazdasági 60 colos elevátorral együtt. Kazán Nikolson magánjáró. — Nagy kerék áttétellel bármilyen elfogadható áron Tudakozódni lehet Hauerland Józsefnél Sonta Bačka. 304

Esztergapadot megvételre keresek, ajánlatokat Zentai Béla, Senta cimre. 305

Sentán Oromparton 4 lánc Seregély düllőben 3 lánc föld eladó Bergel Jakab 309

Vésnöki MUNKÁK legjutányosabban FISCHER ERNŐ GRAFIKAI MÜINTÉZETÉBEN SUBOTICA.

Ügynökök felvétetnek Singer varrógépraktárban Halpiac. Jelentkezés péntek vagy szombaton. 209

KÜLÖNFÉLE

Lakást, egy vagy két szobát konyhával keresek. Cim: Pallas Reklámiroda. 298

Iparosok és kereskedők, akik tanoncokat óhajtanak felvenni, forduljanak a Kolevka (Gyermekmenhely) igazgatóságához.

Elegánsan butorozott nagy uccai szoba esetleg két ágyas, telefon használattal beltéren azonnal kiadó Kornhauser Petrogradska (István) ul. 19 308

Forgalmas uton sarok házban üzlethelyiség lakással kiadó. Cim a kiadóban. 329

A Suboticai Kereskedelmi és Iparbank
(a vasuti parkkal szemben)
előnyös feltételekkel nyujt
zálogkölcsönöket
minden értékkel biró tárgyra
238

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC Subotica. Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva r.-t.-nál. Felelős kiadó: FENYVES LAJOS Subotica.